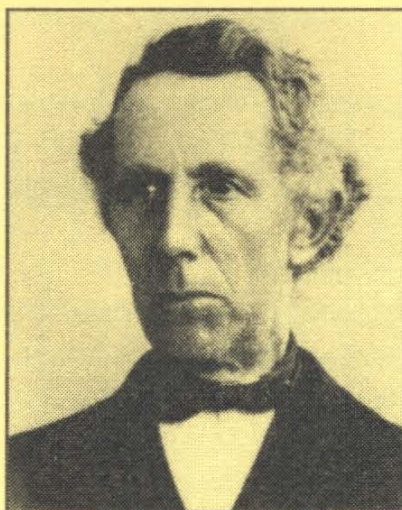

Roots@Groningen

VOORHEEN HUPPELDEPUP

Afdelingsorgaan Nederlandse Genealogische Vereniging
Afdeling **Groningen** - jaar **2010** - jaargang **17** - nr. **1**

Roots@Groningen

wordt uitgegeven door de NGV (Nederlandse Genealogische Vereniging) afdeling Groningen en verschijnt drie keer per jaar.

Abonnementen

Roots@Groningen wordt gratis toegestuurd aan de leden van de NGV afdeling Groningen.

Overige leden van de NGV kunnen zich abonneren middels een bijkomend of gezinslidmaatschap (à € 9,00 per afdeling/lidmaatschap) van de afd. Groningen.

Dit kunt u aanvragen bij de landelijke ledenadministratie: NGV, Postbus 26, 1380 AA te Weesp.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de afdelingssecretaris.

Andere belangstellenden kunnen een los abonnement nemen op Roots@Groningen door overmaking van een bedrag van € 9,00 op girorekening 556 30 62 t.n.v. NGV afdeling Groningen te Ten Boer onder vermelding van 'Abonnement Roots@Groningen'.

Opzeggen van losse abonnementen schriftelijk **vóór 1 november** van het lopende jaar.

Oude nummers en jaargangen

Losse nummers 2006 t/m 2009 kosten € 3,00 en volledige jaargangen € 9,00, inclusief porto.

Losse nummers van eerdere jaargangen, voor zover voorradig, kosten € 1,00 per stuk en volledige jaargangen € 2,00. Dit alles bij afhalen en dus exclusief porto.

Deze kunnen besteld worden door het verschuldigde bedrag over te maken op de hierboven genoemde girorekening o.v.v. de gewenste nummers en/of jaargangen.

Schrijvers-exemplaren

Schrijvers van artikelen krijgen een auteursexemplaar. Meerdere exemplaren te verkrijgen tegen een gereduceerd tarief, mits vooraf aangevraagd.

Kopij voor Roots@Groningen

Kopij voor het volgende nummer **uiterlijk half maart 2010** toesturen aan het redactieadres:
Snelliusstraat 28, 9727 JN Groningen
of via e-mail redactie@groningen.ngv.nl.

Enige spelregels

- Auteurs van artikelen en genealogische publicaties geven door het inzenden toestemming tot publiceren in zowel Roots@Groningen als op de website van de NGV-afdeling Groningen, tenzij de auteur bij inzending uitdrukkelijk een voorbehoud maakt.
- Het spreekt vanzelf dat kopij grotendeels betrekking dient te hebben op Groningen.
- Bij voorkeur insturen via e-mail, op floppy (met een afdruk) of duidelijk geschreven/getypt.
- Hoewel we uiteraard blij zijn met elke inzending, worden meerdere bijdragen van één inzender verspreid over diverse nummers van Roots@Groningen.
- Artikelen kunnen door de redactie (na overleg met de auteur) worden bewerkt/ingekort.

Verantwoordelijkheden

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de stukken die zijn voorzien van een naam.

De redactie behoudt zich het recht voor artikelen te weigeren, te redigeren, in te korten en enigszins aan te passen evt. in samenspraak met de schrijver van het artikel.

Eerder en elders gepubliceerde artikelen worden niet geplaatst.

Artikelen worden opgenomen in volgorde van ontvangst en/of belangrijkheid, dit alles ter beoordeling van de redactie.

Advertenties

Indien u een advertentie wilt laten opnemen in de volgende Roots@Groningen, wordt u uitgenodigd te informeren naar de zeer interessante advertentietarieven bij de penningmeester.

Advertenties met een genealogische inhoud (door de redactie te bepalen) en een lengte van maximaal 10 regels kosten € 5,00 voor leden en € 8,50 voor niet-leden. Maximaal één plaatsing per jaar. Indien gewenst kan de advertentie tevens op het "prikbord" van onze website worden geplaatst voor € 2,50 extra. Totaal derhalve voor € 7,50, resp. € 11,00.

Website NGV afdeling Groningen:

<http://groningen.ngv.nl>

Inhoud Roots@Groningen

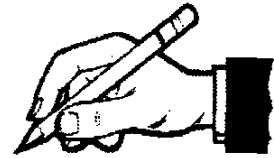
januari 2010, jaargang 17 nr. 1

Voorwoord	1
Afdelingsprogramma + Agenda . .	2
Mededelingen	3, 8, 23, 24
Genealogisch voorstellen.	4
Bestuur en beleid	7
Hobby uit hobby:	
Hans Homan Free	8
Naamslijsten XXII, Ondergelopen landerijen Sappemeer, 1764 . .	10
Kolf voor golf	12

Genealogie Pijp	14
Nakomelingen van Jan Harkes. . .	18
Tragische gebeurtenis in 1864 . . .	22
Heidmeijer	23
Een verborgen gebrek?	24
Allemaal@l digitaal (nr. 29)	26
Boekenrubriek	28
Nieuws van de archieven.	31
Vragenrubriek	32

Voorwoord

Gerit Zuidema, voorzitter

Het bijna voorbijge jaar 2009 was voor onze afdeling geen jaar met spectaculaire activiteiten, maar bijzonder was natuurlijk wel dat twee leden, Antonia Veldhuis als redactielid van dit blad, en Joop van Campen, oud-voorzitter van de afdeling, een zilveren speld kregen voor hun verdiensten voor de NGV als geheel en onze afdeling in het bijzonder. Daarmee heeft onze afdeling vijf leden met een zilveren speld van de NGV.

Voor de lezingen in het voorjaar samen met Stad & Lande en de Groninger Archieven was behoorlijk wat belangstelling. Daarom gaan we in februari en maart 2010 met dezelfde organisaties opnieuw een serie lezingen organiseren, nu met het thema "Oorlog en Vrede". Voor data en onderwerpen, die op dit moment nog niet definitief vaststaan, kijk op de websites en in de hal van de Groninger Archieven.

Op zaterdag 6 maart 2010 gaan we de provincie in en organiseren samen met en in het Veenkoloniaal Museum een **Veenkoloniale Voorouderdag** in Veendam. Er zijn informatiestands over genealogische en historische onderwerpen, workshops over zoeken op internet, en het museum kan worden bekeken. We hopen dat veel mensen uit de streek eens dichterbij huis een kijkje komen nemen en zich laten informeren over voorouders in de Veenkoloniën en de geschiedenis van dit gebied.

U ziet, we zijn niet vastgeklonken aan de Stad en we werken graag samen met plaatselijke of regionale historische verenigingen en streekarchivariaten in onze provincie.

Veel genealogen maken dankbaar gebruik van de mogelijkheden om voorouders op internet te vinden. Het RHC Groninger Archieven heeft in het voorjaar in veel bibliotheken in de provincie o.a. daarover voorlichting gegeven. Tevens zijn er een aantal workshops georganiseerd in Delfzijl en Winschoten, waaraan wij onze medewerking hebben verleend. Er zijn plannen om dat in 2010 weer te doen en zo mogelijk in weer andere plaatsen. Er wordt ook geprobeerd een korte cursus over het werken met het genealogieprogramma *Aldfaer* in Groningen te organiseren. Zodra wij meer weten wordt dit op onze website en die van de Groninger Archieven gepubliceerd.

We kijken nog even verder vooruit, naar 2011. Dan is het 60 jaar geleden dat onze afdeling werd opgericht. We zijn al aan het nadenken op welke wijze we daaraan aandacht willen geven. Suggesties en ideeën van onze leden en lezers zijn van harte welkom, ook voor een papieren of digitale publicatie als "niche" in de genealogische markt.

Nog verder weg ligt 2030 en hoe de NGV zich in de tussenliggende tijd moet ontwikkelen en of ze in 2030 nog "houdbaar" is, daarover heeft een "denktank" een tussentijds rapport uitgebracht. Het hoofdbestuur zal hierover nadenken en binnenkort met een reactie komen. In 2010 zal het laatste woord hierover nog niet gesproken worden. Zo blijven we met en in de toekomst bezig.

We namen afscheid van Antonia Veldhuis als redactielid van ons blad vanaf het begin en we bedanken haar hartelijk voor het vele werk dat zij heeft gedaan. Dank zij haar creativiteit hebben we een grote variatie in omslagen gezien maar ook in het schrijven en bedenken van artikelen(reeksen).

Ook nemen we afscheid van Frans Renssen als coördinator van de knipseldienst. Hij heeft het zeer veel jaren met plezier gedaan, maar wil het wegens zijn leeftijd graag overdragen aan een opvolger. Die is er nog niet, maar met de digitalisering van de advertenties in het Verenigingscentrum zal het minder werk zijn dan het altijd was. We danken hem voor het vele werk dat hij hiervoor heeft gedaan en hij is bereid advies en begeleiding te geven.

Dit nummer heeft weer een gevarieerde inhoud en we wensen u veel plezier bij het lezen en toepassen.

Tenslotte wens ik u namens bestuur, redactie en medewerkers van harte goede en fijne feestdagen toe en een gezond en voorspoedig 2010.

Afdelingsprogramma en agenda

Johan Waterborg en Eilko van der Laan

Afdelingsprogramma

Alle afdelingsbijeenkomsten in deze periode vinden plaats in de **Groninger Archieven, Cascadeplein 4 te Groningen**, in het verlengde van het Hoofdstation tussen het Emmaviaduct en het Hoornsediep; vijf minuten lopen vanaf bus- en NS-station. Toegang is gratis.

Serie lezingen over oorlog en vrede

In de eerste maanden van 2010 organiseren de Groninger Archieven (www.groningerarchieven.nl) in samenwerking met de cultuurhistorische vereniging Stad&Lande (www.stad-lande.nl) en de afdeling Groningen van de Nederlandse Genealogische Vereniging (<http://groningen.ngv.nl>) weer een lezingenserie. Deze keer is het thema **Oorlog en Vrede**. Het programma is begin januari bekend, en u vindt dan nadere informatie op de websites van de drie organisatoren. Ook zullen folders worden verspreid, onder meer in de hal.

Dinsdag 6 april 2010

Aanvang : 19.30 uur.

Thema : Afdelings-Leden-Vergadering (ALV)

Agenda :

1. Opening en vaststelling van de agenda.
2. Mededelingen.
3. Notulen van de ALV van 10 november 2009.
4. Jaarverslag van de afdeling over het jaar 2009.
5. Financieel verslag van de penningmeester: rekening 2009.
6. Verslag van de kascommissie.
7. Benoeming nieuwe kascommissie.
8. Bestuursverkiezing. Aftredend zijn de heren Zuidema en Waterborg. Over de opvolging c.q. herverkiezing mag de vergadering zich uitspreken.
9. Voorbereiding (landelijke) Alg. Vergadering 24 april 2010.
10. Wat verder ter tafel komt.
11. Rondvraag.
12. Sluiting.

De agendastukken worden op de Afdelings-Leden-Vergadering ter inzage gelegd. U kunt zich ook op deze vergadering voorbereiden door de stukken van tevoren telefonisch, schriftelijk of per e-mail (secretaris@groningen.ngv.nl) aan te vragen bij de secretaris dhr. E.F. van der Laan.

Agenda

- 13 jan. 'Koggen, kooplieden en kantoren', lezing door Hanno Brand over de **Hanze**, een praktisch netwerk. Spreker legt de nadruk op de situatie in het Groningse. Georganiseerd door de cultuurhistorische vereniging Stad&Lande.
- 22 jan. Avond rond de eerste Nederlandse **staking** door vrouwen: bij de Vlasfabriek van Dumonceau in Groningen in 1910. Met lezing, presentatie van materiaal en muziek. Georganiseerd door de Vakbondshistorische Vereniging. In het gebouw van de Groninger Archieven om 20.00 uur (gebouw open om 19.30 uur).

- 24 jan. Themamiddag over **Veldnamen** door Hans Elerie en Hans van de Wiel, resp. historisch- en sociaal-geograaf. Veldnamen zijn bij voorbeeld namen van bouw- en groenlanden. Deze namen bestaan vaak al van oudsher. In het Streekhistorisch Centrum Stadskanaal om 14.30 uur.
- 13 febr. **Dag van de Noord-Groninger Geschiedenis**. Met lezingen, historische informatiemarkt en muziek. Georganiseerd door het Streekarchivariaat Noordoost Groningen i.s.m. de Historische Kring Noordelijk-Hunsingo. In gebouw de Kandelaar, Hoofdstraat Oost 18 te Uithuizen; tijden worden nog bekend gemaakt.
- 7 mrt. Lezing over **wapens** uit de 17^e eeuw door Hans Hilbrands. Spreker heeft een grote verzameling van soms heel zeldzaam wapenmateriaal. Een deel daarvan wordt ook tentoongesteld. In het Streekhistorisch Centrum Stadskanaal om 14.30 uur.
- 10 mrt. Avond rond **Landbouw en boerderijen in het Oldambt** door de eeuwen heen. Kees Reinders spreekt over de historische ontwikkeling van de landbouw en Wijbrand Havik behandelt de geschiedenis van de boerderijbouw met bijzondere aandacht voor de architectuur van de Oldambtster boerderij. Georganiseerd door het CHC Oldambt. Plaats wordt nader bekend gemaakt. Om 19.30 uur.
- 20 mrt. **Excursie langs boerderijen** en slingeruinen in het Oldambt, met speciale aandacht voor de ontwikkeling van de boerderijbouw. Georganiseerd door het CHC Oldambt. Van 12.30 tot 17.00 uur. Nadere gegevens en aanmelding via de organisatie.

Veenkoloniale Voorouderdag te Veendam op 6 maart 2010

Op zaterdag 6 maart 2010 bent u van harte welkom in het Veenkoloniaal Museum in Veendam voor de Veenkoloniale Voorouderdag. Het programma begint om 10 uur en eindigt om 16.00 uur.

Er is een informatiemarkt in de foyer met stands over genealogische en historische onderwerpen, boeken, archieven, etc. Het Veenkoloniaal Museum heeft een boekwinkel met boeken over allerlei onderwerpen over en uit de Veenkoloniën. In de workshops 's morgens en 's middags wordt u wegwijs gemaakt in het gericht zoeken op internet in goede en interessante websites.

Zodra het definitieve programma bekend is zullen wij dit op onze website publiceren en op andere wijze hierover berichten.

Betaling abonnement afdelingsblad 2010

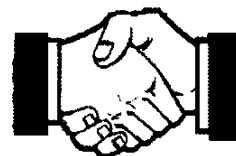
Henk Boels, afdelingspenningmeester

Met een nieuw jaar in zicht, is het ook weer tijd om het abonnementsgeld voor 2010 te betalen. Voor hen die geen lid zijn van de NGV, maar wel een abonnement hebben op ons afdelingsblad, het verzoek om het bedrag van € 9,- (of buitenland € 11,-) vóór 1 maart 2010 over te maken op ING-bankrekening 55 63 062 t.n.v. NGV afd. Groningen te Ten Boer. Als u dit al hebt gedaan, bedankt daarvoor. De vorige keer moester er vrij veel herinneringen verstuurd worden. Als u vóór 1 maart 2010 betaalt, bespaart ons dat werk en de extra kosten die anders in mindering komen op het niet al te hoge abonnementsgeld.

Genealogisch voorstellen

Johan Waterborg

In deze rubriek komen (nieuwe) leden aan het woord die zich voorstellen, vertellen aan welke namen ze werken en wat hun andere hobby's zijn. Wilt u zich ook voorstellen: Miltje, briefje of telefoontje naar waterborg@kpnplanet.nl (voor adres en telefoonnummer: zie omslag) en u staat hier een volgende keer.

Graag wil ik mij als nieuw lid van de NGV, afd. Groningen even voorstellen. Mijn naam is **Clemens Raaijmakers** (c.b.raaijmakers@home.nl, tel: 06-10947684 en 050-3130400) en ik ben 62 jaar, gehuwd, vader van twee uitwonende kinderen en twee kleinkinderen. Naast de familiestamboom (sinds kort!) ben ik al jaren een fervente basketball-liefhebber en mag ik graag reizen. Ik ben geboren in Nijmegen, maar ben nu al weer bijna 39 jaar 'import-Groninger'.

Ongeveer twee jaar geleden ben ik begonnen om een studievriend te helpen bij de verwerking van zijn stamboomgegevens. Zo ben ik besmet geraakt met het 'genealogie-virus'. Twee oudere broers hebben eerder reeds gegevens verzameld en (handmatig) verwerkt; ik wil daarop verder borduren en hoop van de families Raaijmakers (de familienaam van mijn vader), Klardie (de familienaam van mijn vaders eerste vrouw) en Roeffen (de familienaam van mijn vaders tweede vrouw) de stamboomgegevens te verzamelen, in GensDataPro te verwerken en deze meer feitelijke gegevens aan te vullen met familie-historie.

Zoals te zien is, ben ik nog een beginneling op het gebied van stamboomonderzoek; daarom ook ben ik lid geworden van NGV, zowel landelijk als van de afdeling Groningen. Dat lijkt mij nuttig, ook al liggen mijn roots in Brabant en Gelderland.

De heer **Hartman** (t.hartmanhuizinga@chello.nl) uit Almere doet onderzoek naar de familie Hartman (Noordbroek en omgeving), de familie Goedkoop (Rotterdam) en de familie Platje (kanaalstreek). Andere hobbies van de heer Hartman zijn motorrijden en musiceren op de trombone.

Erik Koning (montafon6700@hotmail.com) schrijft: Sinds een jaar hou ik mij bezig met genealogisch onderzoek naar de familienaam Koning, maar ben ook geïnteresseerd in de familienamen Wessels en Huisman omdat ook hier verwantschappen gevonden zijn.

Ik ben altijd erg geïnteresseerd in geschiedenis en concentreer me sinds een jaar vooral op de lokale geschiedenis, namelijk Groningen, Friesland, Drenthe en Oost-Friesland. Toen vorig jaar mijn vader plots overleed (noodlottig ongeval) heb ik deze interesse gecombineerd met stamboomonderzoek en dat heeft nu al tot interessante ontdekkingen geleid die mijn enthousiasme voor genealogisch onderzoek verder heeft doen aanwakkeren. Mijn geboorteplaats is Veendam en ik ben meerdere keren verhuisd binnen en buiten Nederland om vervolgens weer in Veendam te landen. Van beroep ben ik ambulanceverpleegkundige, maar privé hou ik veel van muziek, reizen, cultuur, geschiedenis en fotografie. Momenteel volg ik een taalcursus Latijn om oude geschriften beter te kunnen begrijpen en wil dit later gaan uitbreiden met ondermeer Grieks.

Via de vereniging hoop ik met mensen in contact te komen die ongeveer dezelfde hobby's delen en mogelijk meer informatie hebben over mijn roots en mogelijk kan ik anderen daar ook mee van dienst zijn. Mijn doel van mijn stamboomonderzoek is niet alleen mijn familienaam uit te pluizen, maar vooral ook het leven in die tijd proberen voor te stellen. Momenteel ben ik tot 1550 gekomen (Wessel Feckens) en hoop nog meer gegevens te kunnen vinden om nog dieper de tijd in te kunnen.

De heer **Huisinga** uit Bedum (thuisinga@hotmail.com) onderzoekt de volgende families: Huisinga uit Bunde (Ostfr.), Kluin uit het Oldambt en Duitsland, Jager en De Vries uit Oost-Groningen en Takkenberg.

Sinds zijn (pre)pensioen heeft hij wat meer tijd om aan zijn Huisinga database te werken. De heer Huisinga zoekt naar alle Huisinga's uit het hele land.

Rene Stanneveld uit Havelte (Stanneveld@yahoo.com) doet nu vier jaar aan genealogie en werkt aan een website. Doel van het onderzoek van de heer Stanneveld zijn de families Stanneveld uit Vlagtwedde, de familie Knorren uit Smilde e.o., de familie Westebring uit Rolde e.o., de familie Edskes uit Midwolda en Scheemda en de familie Hummel uit de drie noordelijke provincies. De heer Stanneveld zit niet stil; naast genealogisch onderzoek doet hij aan wandelen, fietsen en zwemmen.

Mevrouw **Jürgens-Lulofs** uit Epe (binnenzee@planet.nl) schreef: "In de 60er jaren van de vorige eeuw gingen mijn man en ik op zoek naar gegevens over de familie Jürgens in Oost Friesland, in Duitsland, en werden we lid van de vereniging. Tot onze belangstelling verslofte. Dit jaar werden we opnieuw lid om verder te zoeken naar de familie Lulofs. De belangstelling kwam terug omdat Frank Okker gegevens vroeg over de familie i.v.m. zijn biografie over de schrijfster Madelon Székely-Lulofs."

Mevrouw Jürgens-Lulofs onderzoekt vooral de familie Lulofs: Berend en Warner Lulofs komen voor in Appingedam, Groningen, Leer en Emden. Daarnaast is zij geïnteresseerd in Geertruida Knijpinga en Hilke Sterenberg uit Groningen, de familie Jürgens uit Ostfriesland en de familie Van den Berg uit Amsterdam en Delft.

Mevrouw **Wil Meijering** uit Groningen (wilmeijering@home.nl) onderzoekt de familie Meijering (en aangehuwde familie) die met name voorkomt in de Pekela's en in Veendam, maar ook elders in de provincie te vinden is.

De stamreeks van mevrouw Meijering ziet er als volgt uit:

Jan Hendrik, geb. 13-1-1903, tr. 1^e Spelde, tr. 2^e Huizinga; zoon van

Heiko, geb. 4-11-1864, tr. van Lenning; zoon van

Berend, geb. 30-5-1831, tr. Brouwer; zoon van

Hindrik Berends, geb. 28-7-1791, tr. Kemper.

De (voorlopige) stamouders zijn Berend Jans en Elsie Hindriks.

Mevrouw **G.M. Meyjes** uit Tolbert (corde116@planet.nl) onderzoekt de naam Meyjes die nu vooral voorkomt in Duitsland. Schilderen is een andere hobby van mevrouw Meyjes.

BOEKHANDEL GODERT WALTER

Oude Ebbingestraat 53

9712 HC Groningen

Email: gwalter@noord.bart.nl

Tel 050-312 25 23

Fax 050-318 66 30

De specialist in het Noorden voor Groningana

Het Veenkoloniaal Museum in Veendam . . .

het meest verrassende museum van het noorden !

Sinds oktober 2004 zitten wij in het nieuwe Cultuurcentrum Van Beresteijn.
Onze permanente expositie over de Veenkoloniën
is geheel aangepast.

Wij kunnen nu op professionele wijze uw familiereünie
of personeelsuitje verzorgen.

Ook verzorgen wij lezingen over bijv. Vervening in het noorden,
Kapiteinsvrouwen aan boord, Van Snabbeschuit tot Coaster
of over de Landbouw / Industrie.

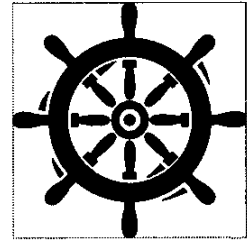
Veenkoloniaal Museum

Museumplein 5, Veendam, tel 0598 364224
www.veenkoloniaalmuseum.nl

Bestuur en Beleid

Gerit Zuidema, afdelingsafgevaardigde

Algemene Vergadering (AV) NGV op 28 november 2009.

In de mededelingen na de opening vertelde de voorzitter Roelof Ven-
nik dat er een voorzittersoverleg was geweest met diverse genealogi-
sche organisaties in ons land om als het kan samen te werken en waar nodig een geza-
menlijk standpunt te bepalen.

In 2010 wordt de Genealogische Dag op 15 mei in Nijmegen gehouden, in 2011 in
Utrecht en in 2012 in Maastricht.

Wegens gebrek aan bestuursleden zal de afdeling IJssellanden helaas per 1-1-2010 moe-
ten worden opgeheven.

Bij een ander agendapunt werd gemeld dat het ledenaantal tot nu toe stabiel blijft. Er
hebben zich 500 nieuwe leden aangemeld maar door overlijden en bedanken zijn er een
zelfde aantal minder.

Afdeling Computer Genealogie

Met het opheffen van de functionele afdeling Computer Genealogie was de meerder-
heid van de afdelingen het wel eens. Minder tevreden waren diverse afgevaardigden
over de procedure, maar uiteindelijk legde men zich hierbij neer.

Rapportage denktank

De eerder ingestelde denktank had een tussentijds rapport over de toekomst van de
NGV aan het Hoofdbestuur (HB) gezonden ter bespreking door het HB. Dit rapport was
door het HB zonder commentaar of toelichting naar de afdelingen gezonden ter kennis-
name. Er waren al reacties op gekomen en verschillende afdelingen hadden het in de le-
denvergadering besproken of aan de leden toegezonden.

Een algemene bespreking zou een tijdrovende bezigheid zijn geworden. Besloten is dat
het HB er eerst over nadenkt en het bespreekt en binnenkort het resultaat hiervan naar
de afdelingen stuurt.

Begroting 2010

Na toelichting door de penningmeester Menno de Lange was er op twee belangrijke
punten commentaar. Vrijwel alle afdelingen waren gekort op de ingediende begroting
zonder dat daar vooraf overleg over was geweest of een motivering voor was gegeven.
De bijstellingen naar beneden kwamen daarom als willekeurig vastgesteld over. Verschil-
lende sprekers lieten hierover terecht hun ongenoegen blijken. Ook onze afdeling heeft
in de landelijke begroting veel minder toebedeeld gekregen dan wij in onze begroting
hadden opgenomen.

Een tweede punt is het begrote tekort in 2010 van € 21.900, zonder dat is vermeld hoe
dat gefinancierd zal worden. De penningmeester vond het nog steeds acceptabel en
merkte laconiek op dat het tot nu toe steeds was meegevallen.

Er werd hem voorgerekend dat als de begrote tekorten voor dit en volgend jaar werke-
lijkheid worden, er eind dit jaar ruim € 13.000 in geld tekort is en eind volgend jaar ruim
€ 35.000. Zonder contributieverhoging zal er dan van de bank geleend moeten worden.
De begroting werd onveranderd vastgesteld maar niet unaniem.

De voorzitter gaf toe dat op een aantal punten de communicatie met de afdelingen niet
optimaal was en beloofde verbetering.

Nieuwe HB-leden

Bij acclamatie werden twee nieuwe hoofdbestuursleden benoemd: de heer Jan Netel-
beek, webmaster NGV en hoofd IT-groep, en de heer Jochen Rengers, registeraccoun-
tant. Beiden zijn ook lid van de denktank.

Coördinator voor de Knipseldienst gezocht

Al heel lang heeft Frans Renssen de coördinatie gedaan van de door een aantal vrijwilligers geknipte advertenties uit dag- en streekbladen. Hij heeft nu te kennen gegeven dat hij hiermee wil stoppen in verband met zijn leeftijd. En omdat wij graag willen dat dit werk doorgaat, zoeken we voor hem een opvolger (m/v).

Hij ontving de op alfabet gesorteerde enveloppen met advertenties, controleerde die, combineerde de verschillende enveloppen en zorgde dat ze in het Verenigingscentrum in Weesp kwamen, waar ze verder worden verwerkt. Tegenwoordig wordt dat digitaal gedaan en dat vereenvoudigt de taak van de coördinator.

Hij is graag bereid een opvolger in te werken. Het is geen zwaar maar wel dankbaar werk, omdat hierdoor gegevens beschikbaar komen die nog niet in archieven etc. te vinden zijn.

Informatie over deze taak kunt u krijgen bij Frans Renssen en u mag zich aanmelden bij onze secretaris of voorzitter.

PS De heer Renssen ontvangt al enige tijd géén familieadvertenties meer uit de Eemstreek (kranten de **Eemsbode** en de **Eemslander**). Als iemand advertenties uit deze kranten voor de Knipseldienst wil verzamelen, neem dan contact met hem op.

Hobby uit hobby. Hans Homan Free en ...

Klaas Niemeijer, Vries

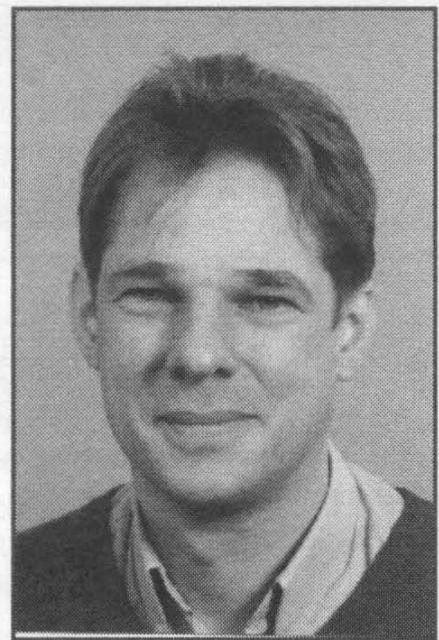
In deze rubriek vertellen lezers over hun hobby. Dat is dan niet de genealogie, maar een bezigheid die daaruit is ontstaan en intussen minstens evenveel tijd in beslag neemt. Deze keer draaien we het om: genealogie die uit een andere bezigheid is ontstaan. Ik heb de vragen gemaild, de antwoorden liet ik zo veel mogelijk onveranderd. Wilt u ook in deze rubriek, mail of schrijf mij: kenjniemeijer@planet.nl.

- **Vertel wat over jezelf. Leeftijd, woonplaats, beroep, partner, alles wat je kwijt wilt.**

Ik ben Hans Homan Free, geboren te Gieten, en nu woon ik in Hoevelaken. Van beroep ben ik chemisch ingenieur bij een internationaal concern. Een gezin, drukke baan en de afstand naar de archieven laten helaas weinig tijd over voor archiefbezoek, dus de meeste tijd spendeer ik aan mijn hobby in de avonduren. Mijn email adres is hans@homanfree.nl, en mijn website is www.homanfree.nl.

- **Hoe lang doe je aan genealogie, hoe is die hobby ontstaan?**

Ik doe sinds een jaar of 15 aan genealogie. Het is allemaal begonnen met een aantal gegevens die mijn vader indertijd uit de archieven had opgedoken, en een intrigerend zilveren lakzegel van de familie Homan dat zich in de familie bevindt. En zoals vele lezers ervaren zullen hebben, als je eenmaal met het genealogievirus besmet bent, is het erg moeilijk om er weer van af te komen.

In eerste instantie ben ik begonnen met de BS gegevens, (toen ging dat nog met een hele voorraad kwartjes voor de viewers in de archieven), daarna DTB gegevens en de laatste jaren hou ik me bezig met secundaire bronnen zoals Etstoel gegevens en Schultenprotocollen. Ik richt me hoofdzakelijk op Drenthe, maar heb ook heel veel voorouders in Groningen. Daarnaast zoek ik ook nog naar de voorouders van mijn vrouw die voor de helft uit Groningen komen en voor de helft uit Zuid-Holland.

• **Hoeveel tijd neemt het intussen in beslag en wat vind je eventuele partner daarvan?**

De laatste paar jaar heb ik veel tijd besteed aan het uitgeven van een boek over de genealogie Homan, hetgeen resulteerde in een redelijk dik boek van 580 pagina's dat begin dit jaar is verschenen. Het uitgeven van een dergelijk boek neemt altijd meer tijd dan je verwacht, en ik ben er dan ook zeker meer dan een uur per dag aan kwijt geweest gedurende meer dan een jaar. Het volgende project is een boek over de familie Dilling. (Drenthe en Groningen). Ik ben nu druk bezig met het verzamelen van data, en wil dan ook de lezers verzoeken met mij contact op te nemen als iemand nog gegevens van de familie Dilling heeft. (foto's, genealogische gegevens, anekdotes, etc.).

• **Wat is het leukst, meest bijzondere wat je hierbij tegengekomen bent?**

Deze vraag is mij wel meer gesteld, en die is moeilijk te beantwoorden. Ik ontdek nog bijna iedere dag weer nieuwe fragmenten, en genealogie blijft voor mij een boeiende ontdekkingsreis door de geschiedenis. Het samenstellen van allerlei losse fragmenten tot één kloppend geheel blijft leuk. Het leukst blijven wel de vele contacten met andere genealogen, waardoor soms een vastgelopen onderzoek weer vlotgetrokken kan worden.

• **Zit je nog met een brandende vraag betreffende genealogie of de hobby waarover je vertelde?**

In mijn onderzoek kom ik regelmatig een Jantje Jans tegen, en dat zijn altijd leuke uitdagingen. Mogelijk kunnen de lezers van *Roots* mij helpen met de onderstaande Jantje Jans, afkomstig van Wildervank, getrouwd met Roelof Jans Langendijk. Tot nu toe heb ik haar ouders niet kunnen vinden, want er wordt te Wildervank tussen 1735 en 1755 maar liefst 12 keer een Jantje Jans gedoopt.

Hieronder de gegevens van Jantje Jans.

Roelof Jans Langendijk, geb. Eext, ged. 18-5-1730 te Anloo, zoon van Jan Roelofs Langendijk en Geesje Gerrits, tr. (1) Anloo 15-5-1757 **Aaltje Harms**, van Esch; ondertr/tr. (2) Wildervank/Anloo 5-11/3-12-1769 **Jantje Jans**, van Wildervank; tr. (3) Anloo 9-5-1784 **Egbertje Jans**, ged. 10-5-1750 Gieten.

Over het kind Harmtje uit het eerst huwelijk worden op 18-10-1769 mombers benoemd. Dit zijn: hoofdmomber Jan Lamers van Essche (moederszijde) en medemombers Evert Everts van Piccardie (m.z.); Hindrik Jansen Langendijk van Annen (vaderszijde); Kier Harms van Gasteren (v.z.). Roelof hertrouwde met Jantje Jans, zijn meid. Over de drie kinderen uit het tweede huwelijk worden in 1784 mombers benoemd. De kinderen zijn Jan, Hindrik en Geesje. De hoofdmomber is Jannes Engberts (m.z.) de medemombers zijn Roelof Jans; Hindrik Langedijk (v.z.); Hindrik Jans Dijkman (v.z.). Roelof Jans is geen familie. Jannes Engberts is Jannes Engberts Oving, gehuwd met Willemtje Abrahams (zie onder).

Uit het eerste huwelijk te Eext/Anloo:

1. **Geesje**, ged. 10-9-1758.
2. **Harmtje**, ged. 20-7-1760.
3. **Jan**, ged. 17-4-1763.

Uit het tweede huwelijk:

4. **Geesje Langendijk**, ged. 3-6-1770 (getuige Fennigje Jans Langendijk).
5. **Geesje Langendijk**, ged. 12-5-1771 (getuige Egbertje Jansen, hv. van Jan Jans Koiter van Eext).
6. **Jan Langendijk**, ged. 16-8-1772 (getuige Egbertje Jansen, hv. van Jan Hindriks Koiter van Eext).
7. **Hendrik Dijkman**, ged. 6-8-1775 (getuige Harmtje Abrahams van Eext), overl. 19-2-1844, tr 5-5-1811 Geesje Lamberts Wijnsema, ged. 23-3-1788.
8. **Geesje Roelfs Langendijk**, ged. 1-2-1778 (getuige Harmtje Abrahams hv. van Jannes Engberts van Eext), overl. 29-10-1813, tr. 25-6-1809 Albert Jans Kolthof, geb. 17-9-1769 te Oosterhesselen.

Uit het derde huwelijk:

9. **Willemtje Roelofs Langendijk**, ged. 21-8-1785.

In de momberbenoemingen zijn er vele onderlinge benoemingen tussen de familie van Abraham Berents en de familie Langendijk. Daarom hieronder de gegevens van Abraham.

Abraham Berents, (mogelijk gedoopt Veendam 7-12-1708, als zoon van Berent en Anna), overl. Gieten 11-7-1773, tr. **Geesje Willems**, overl. 26-2-1756.

Kinderen gedoopt te Gieten:

1. **Willemtje Abrahams** (geen doop gevonden) tr. 6-11-1765 Jan Roelofs, ged. 31-1-1740, zoon van Roelof Alberts en Hindrikje Jans. Hij hertrouwt met Geesje Jans van Zuidlaren.
In 1779 worden er mombers benoemd over het kind van Jan Roelofs en wijlen Willemtje Abrahams. h.m.: Jannes Engberts van Eext m.m.: Hindrik Dijkman; Albert Roelofs van Annen; Jan Alberts van Eext
2. **Annigje Abrahams**, ged. 28-4-1743.
3. **Fennigje Abrahams**, ged. 6-6-1745.
4. **Harmtje Abrahams**, ged. 12-11-1747, tr. Anloo 9-11-1777 **Jannes Engberts Oving**, geboren Exloo (?), zoon van Egbert Jans Oving en Margje Beuling. Hij hertrouwt met Willemtje Wolters.
In 1785 worden er mombers benoemd over de kinderen Geesje en Margje. h.m.: Hindrik Jans Dijkman van Annen, m.m.: Roelof Jans Dijkman van Eext; Willem Engberts van Exloo; Jan Engberts van Exloo
5. **Berent Abrahams**, ged. 6-5-1750.
6. **Trijntje Abrahams**, ged. 24-6-1753.

Voor aanwijzingen over Jantje Jans en haar ouders houd ik mij aanbevolen.

Naamslijsten

Willem G. Doornbos, Groningen

XXII

Ondergelopen landerijen te Sappemeer, 1764

Vertoonen U.Ed. Mog. met schuldige eerbiedt de ondergeteekende ingeseten van Sappemeer, hoe de remonstranten landerijen van jaar tot jaar meer en meer worden geinundeert en dus buiten staat gestelt enige producten van haar landt te obtineeren, zodat het hun zeer beswaarlijk wordt de swaare huire an de stadt te kunnen voldoen,

tenzij zulks worde geremedieert.

Alwaarom de remonstranten sig keeren tot U.Ed. Mog. demis versoekende ten einde U.Ed. Mog. H.Heeren Gecommitteerden gelieven te verleenen om desen angaande nader hunne belangens in te brengen.

Q.F.

J. Duirsema

.. van Buttingha

J. Lohman

J. Winshemius

A.J. Veldtman

B. van der Veen

H. Hensuma

Yan Adams

Andries Borggelt

Berent Berents

Frederik Bruins

Jan Duirsema

Gerd Hermens

Jeelys Hansen

Pieter Rugti

Jakob P. Kreibuur

Samuel Wit

Freerk Yans Buys

Hindrik Schuilinge

Peiter Michels

Jan Daniels

Albert Smith

Syoert Klasen

Melchert Samuels

Meerten Sjoerts

Klaas Willems

Jan Klaazens

Jan Derks

Grietie Melles

Brigitte R. weduwe Boelens

Steven van Delden

Epke Tammes

Sytse Alles

Frans Roelfs

Corneelus Fockens

Hendrik Maathuis

Luitje Reinders

Aaldrik Andries Hes

H. van der Warff

Hinderck Jans Bronckhorst wedu

Hindrikjen Lubbers wedu

Hilbrant Ottes

Albartus Maagh

Jan van Kalker

Jan Edskes weduwe

Luitje Reinders

Pr. Abram Koerts

Wijbe Jans

.ekke Jans

Luitje Reinders

Pr. Hindrik Hindriks

Jakob Krytyyans

Albert Harmens

Albert Jans

Warner Lammers

Jan Hindrikz

Peyter Rijkens

Jan Martens

Jurien Juriens

Jan Jans

.... ..kens

Jacob Albers

Jan Roelfs

Feye Alles

Jan Wytzes

Jan Ubels

Harmen Hylkes

Alle Jeyes

Focke Alberts

Beerent Roelfs

Na gehoort rapport hebben de h. heren borgemesteren en raad aan de remonstranten op de proeve van een jaar tot wederzeggens toe geaccordeert, om op hun kosten twee dammen te leggen. Een voor de brugge bij't Bonte Huis en een aan't Noordbroeksterdiep, beide aan de binnenzijde van de bruggen. Actum Groningen den 20 decembris 1764.¹

1 GrA, nr 29 [Rood na Reductie]

Kolf voor golf; Veldtman tegen Houttuin

Antonia Veldhuis, Veenwouden

'Ook bij golf slachtoffers: treffer door bal of klap met een club de grootste risico's' luidt de kop van een artikel op de site Sportzorg¹ over blessures in de sport.

'De meeste verwondingen, bijna 45 procent, ontstaan doordat mensen worden geraakt door een golfbal of golfclub' gaat het stuk verder.

Een voorloper van het golf is kolf. Dit begon in de middeleeuwen als een typische buitensport, waarbij de spelers hun (wit schapenleren, met kalfshaar) balletjes flinke eindden wegmepten met stokken die metalen dwarsuiteinden hadden. Over het algemeen mocht dat alleen buiten de stadswallen, maar het gebeurde ook wel eens op de straten van de stad en dan sneuvelden er gemakkelijk ruiten of vielen er gewonden. Het spel werd voornamelijk gespeeld door de gevestigde orde: Artsen, notabelen, welgestelde boeren en middenstanders.

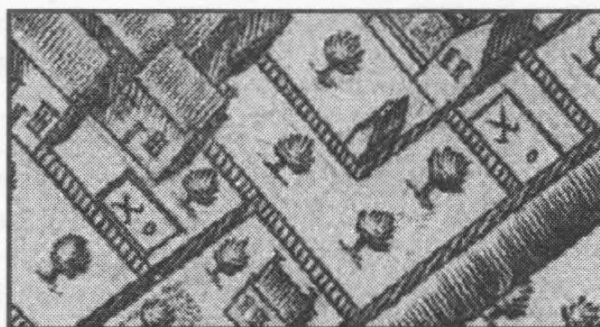
Tegen 1800 moeten er in en om Groningen enige tientallen kolfbanen geweest zijn, meestal bij herbergen. Er moest wel ruimte voor zijn, in de binnenstad waren het er dus relatief weinig.

In de tweede helft van de negentiende eeuw raakt het kolven in onbruik. Alleen in Noord-Holland echter bleef de sport behouden².

Bij een kolfbaan binnen de bebouwing is de kans op ongelukken aanwezig.

De angst van de heer overste Hindrick

George Veldtman was dan ook niet helemaal denkbeeldig, toen hij 268 jaar geleden zijn klacht indiende tegen zijn buurman. Ook hij zag het gevaar van vliegende objecten. De heer Veldtman schrijft op 30 september 1741³ aan Burgemeesters en Raad: 'hoe hij ten hoogsten wordt geincommodeert⁴ in zijn hoff agter zijn tegenwoordigh bewoonde behuisinge' door het overslaan van ballen uit de kolfbaan van Bruine Houttuin, die op de Monnikerholm woont. Hij zegt dat niemand van zijn familie veilig in het hof kan verkeren omdat ze gevaar lopen een bal aan het hoofd of elders op het lichaam te krijgen op een onvermoedelijke wijze. Hij verzoekt de overheid hier iets tegen te doen.

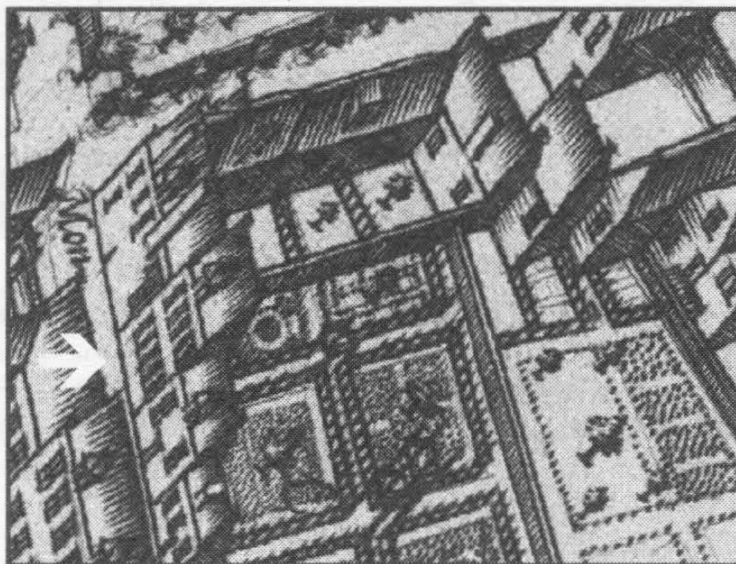

Twee kolfbanen tussen Damsterdiep en de stadswal op de kaart van Haubois.

Munnikeholm.

De herberg "De graaf van Buuren" is het huis aan de oostkant van de straat naast het hoekpand bij het Akerkhof.

Detail van de kaart van Haubois.

De heren Burg. en Raad nemen de klacht serieus. Ze gelasten de heer Houuttuin zorg te dragen dat de heer Veldtman en zijn gezinsleden 'ongemolesteerd' en vredig in hun hof kunnen verblijven. Mochten er toch ballen worden overgeworpen in diens tuin, dan zal na de eerste klacht die bij de overheid binnenkomt de gehele 'exercitie' van de kolfbaan verboden worden.

Hoe dit geval van burenoverlast afloopt is niet bekend. Zoals in zoveel verzoekschriften en aktes eindigt het geschil even plotseling als het begint.

Dankzij www.allegroningers.nl zijn de persoonsgegevens van beide mannen en hun gezinnen vrij snel en gemakkelijk in te vullen.

Hindrick George Veldtman, ged. Groningen (GK) 20 okt. 1702 (ouders Boteringestraat), kap. (1730), majoor in het reg. inf. Van de Stadt der Verenigde Nederlanden, begr. Zuidbroek 15 okt. 1757, gehuwd, nalatende een zoon en dochter, zn van Ficko Veldtman en Cornelia van Hulten; tr. (1) Groningen 25 febr. 1730

Anna Lamina Gessler, ged. Vlagtwedde 25 mei 1710, overl. Groningen (breuk) 8 aug. 1732, dr. van Ernest Wilhelm van Gessler (richter landschap Westerwolde) en Lammina Appius.

Kinderen, doop Groningen: Fikko 30 maart 1731 MK (ouders Brede Markt), Lammina 16 juli 1732 AK (ouders Brugstraat).

tr. (2) Groningen 30 aug. 1739

Beertha Elisabeth Gockinga, ged. Groningen (MK, ouders Herestraat) 5 dec. 1711, overl. Groningen (breuk) 11 jan. 1800, dr. van raadheer Scato Gockingha en Richardina Ludolphi.

Bruin Houuttuin, ged. Groningen 6 mei 1714, herbergier aan de Monnikerholm (in 'De Graaf van Buuren'), overl. nov./dec. 1771 (laken MK 11 dec. 1771, in Gelteringestraat, tappersgilde), zn. van Jan van Houuttuin (herbergier) en Grietjen Bruins, tr. (o.) Gron. 14 febr. 1739, tr. 10 maart 1739

Henrica van Halen, dr. van Jan van Halen en Bieuwtjen Klinckhamers.

Het huwelijkscontract van Bruin en Henrica is op 13-2-1739 in Groningen; getuige aan zijn zijde zijn moeder en zijn moeij Antje Bruins, weduwe Hamhuis. Aan haar zijde haar vader en haar zwager en zuster Hendrick Staal en echtg. Elisabeth van Halen.

Er is sprake van, dat hij 'de zaak' van zijn moeder heeft overgenomen, en dat zijn moeder nu bij hem gaat inwonen en door hem onderhouden moet worden.

Hun 1^e kind, Johannes, wordt al op 13 sept. 1739 in Groningen (AK) gedoopt. Gevolgd door (allen doop Groningen, ouders Munnekerholm) Belia (MK 25 mei 1742), Etemina (AK 27 juli 1746), Elizabeth (AK 10 nov. 1748), Sibregdina (MK 16 jan. 1750, vader genoemd Brum Honkhuisen) en Egbert (AK 16 sept. 1753).

Met dank aan Harry Perton. Ik gebruikte, met zijn toestemming, gegevens van zijn site http://gelkinghe.web-log.nl/gelkinghe/stad_toen/index.html en http://gelkinghe.web-log.nl/gelkinghe/files/kolfbaan_uit_het_kolfboek_bening_brugge_1520_brlib.JPG.

Henk Hartog leverde enige gegevens.

- 1 Internet oktober 2009, www.sportzorg.nl.
- 2 Info van de site van Harry Perton. Daar staat verder onder andere: In de eerste helft van de 19^e eeuw waren er ten zuiden van de stad Groningen nog open en onoverdekte kolfbanen te vinden bij 'De Vonk' en 'Nabij en Buiten' aan het Winschoterdiep en bij 'De oude David' en 'Het Fortuin' aan de Hereweg. Overdekte banen waren bij 'Het Blauwborgje' of 'Goedgelegen' in het latere stationsgebied en 'La Solitude' aan de Oosterweg. Meer info op zijn site en op www.kolfbond.nl/historie.html.
- 3 Requestboek deel 36, toeg. 1605, 321r.
- 4 Incommoditeit = ongemak, ongerief.

Genealogie Pijp (omgeving Bedum)

Petronella J.C. Elema, Groningen

De introductie van deze genealogie is, lang geleden, in iets uitgebreidere vorm verschenen in: *Gruoninga* 15 (1970), no. 2, p. 44, onder de titel: *Mater semper certa est...* Drie generaties onwettige geboorte te Menkeweer. De geïnteresseerde lezer kan de tekst daar naslaan. Kort samengevat betrof het de volgende matrilineaire stamreeks:

- I. **Lucretia Beckeringh**, "van Winschoten", otr. Winschoten 10-6-1688 **Leendert Smedingh**, schoolmeester te Menkeweer.
- II. **Anna Leenderts [Smedingh]**, ged. Menkeweer 25-5-1701, lidmaat Menkeweer 7-9-1721, tr. Onderwierum 18-8-1720 **Tiddo Oosterhuis**, belijdenis Menkeweer 13-6-1723, ouderling aldaar 30-10-1735 tot juni 1747.
- III. **Lucretia Oosterhuis**, ged. Menkeweer 17-9-1724, tr. Stitswert 21-8-1747 **Doëë Cornelis**, ged. Eenrum 19-7-1716, zn. van Cornelis Do[ewes] en Hilje Fockes.
- IV. **Geertien [Doewes]**, ged. Menkeweer 23-1-1746 (in onecht).
- V. **Anna [Derks]**, ged. Menkeweer 11-5-1778 (in onecht).
- VI. **Geertje N.**, geb./ged. Menkeweer 5-7/17-8-1800 (in onecht), verder niet aange troffen.

Anna Derks, geboortig van Menkeweer, hierboven genoemd onder V., trouwde Bedum 24-3-1803 Klaas Jans, van Noordwolde. Ik heb weinig nadere gegevens meer over haar levensloop kunnen vinden, met uitzondering van de doop van twee zoons. Haar schoonouders woonden in Noordwolde "bij de pijp" en zo noemde deze familie zich na 1811 Pijp (!). In genealogische vorm gegoten vond ik over zijn familie het volgende:

Genealogie Pijp

(de uitwerking begint met generatie IV, de schoonouders van Anna Derks).

- I. **Douwe Harmens**, tr. 1. Feerwerd 7-5-1676 **Aeltien Jansen**, tr. 2. Feerwerd 14-5-1693 **Jacobjen Neengkes**, van Sauwerd.
- II. **Jan Douwes**, ged. Feerwerd 18-1-1685, tr. Feerwerd 7-6-1711 **Antje** [in 1812: **Anje**] **Jans**, van Winsum.
- III. **Jacob Jans**, ged. Adorp 23-10-1712, tr. Bedum 1736 **Wiepke Jans**, van Bedum.
Uit dit huwelijk (mogelijk incompleet):
 - **Jan Jacobs**, ged. Bedum 21-1-1742.
 - **Martjen Jacobs**, ged. Bedum 18-12-1744.
 - **Jan Jacobs**, geb. Bedum, ged. Westerdijkshorn 12-5-1748.
 - **Douwe Jacobs**, geb. Bedum, ged. Westerdijkshorn 24-10-1751.
- IV. **Jan Jakobs**, ged. Bedum 21-1-1742 of Westerdijkshorn 12-5-1748, begr. Noordwolde 29-12-1802, tr. Adorp 9-3-1766 **Martjen** [ook: **Matje**] **Klaasens**, ged. Noordwolde 9-4-1741, overl. Noordwolde (huis no. 14, oud 73 jr.) 21-3-1814, dr. van Klaes Heinnes en Anje Claessen.

Als er een tweede kind met dezelfde voornaam wordt geboren, mogen we aannemen dat het eerste is overleden. In dit geval zou er ook sprake kunnen zijn van tweemaal een Jan, omdat beide grootvaders die voornaam droegen. Een geboorte in 1748 houdt in dat de bruidegom van 1766 nog geen 18 zou zijn en dan (gedwongen) trouwt met een meisje dat verscheidene jaren ouder is. Het is niet onmogelijk, maar ik houd andere opties open.

Het huwelijk werd gesloten "met haar kind in de armen van de moeder"; dit waarschijnlijk niet lang tevoren geboren zoontje werd op de trouwdag gedoopt.

Jan Jacobs bij de Pijp onder Noordwolde werd begraven 29-12-1802. Hij werd postuum wel aangeduid als Jan Jacobs Pijp. Onbekend is welke pijp (duiker of stenen brug) dat betrof.

Uit dit huwelijk:

- 1 **Jakob Jans**, ged. Adorp 9-3-1766.
- 2 **Anje** [ook: **Antje**] **Jans Pijp**, ged. Adorp 6-3-1768, overl. Zevenhuizen (gem. Leek, in een huis zonder nummer, oud 72 jr.) 7-4-1837, tr. (beiden onder patroniem) Hoogkerk 5-5-1796 **Harm Hendriks Steg**, geb. Oosterhuizen in Oostfriesland ca. 1767, arbeider, overl. Zevenhuizen (huis no. 47, oud 54 jr., man van Anje Jans Piep) 11-3-1822.
Uit dit huwelijk kinderen, aanvankelijk in Hoogkerk, later in Westerbroek.
- 3 **Wijbke Jans**, ged. Adorp 11-2-1770.
- 4 **Klaaske Jans Pijp**, ged. Adorp 5-7-1772, overl. Sauwerd (gem. Adorp, oud 74 jr.) 21-6-1847, tr. Sauwerd 25-12-1794 **Hindrik Geerts Alting**, ged. Sauwerd 16-4-1775, overl. Sauwerd (gem. Adorp, man van Klaaske Jakobs Piep (sic), oud 72 jr.) 4-2-1846, zn. van Geert Geerts en Janna Berends.

Kinderen werden o.a. geboren in Winsum (1803), Obergum (1808) en Zevenhuizen (gem. Leek, 1814). Zij trouwden in Adorp (1826), Winsum (1830) en Bedum (1834). De ouders waren in 1834 woonachtig te Adorp.

- 5 **Jan Jans Pijp**, ged. Adorp 25-11-1774, landbouwer te Noordwolde, overl. (gem. Bedum, oud 40 jr., man van Anje Jans) 1-1-1816, tr. (vermoedelijk otr. Bellingeweer 28-4-1811, getrouwd te Noordwolde) **Anje Jans**, woonachtig te Bellingeweer, overl. na 1815.

Van dit huwelijk is met zekerheid alleen de vermelding uit 1816 bekend; de ondertrouw van een Jan Jans te Noordwolde met een Anje Jans uit 1811 is wel waarschijnlijk maar, bij zulke veel voorkomende namen, niet doorslaggevend. Ik vond geen overlijden van een Anje Jans in de gemeente Bedum.

- 6 **Martien Jans**, ged. Adorp 5-10-1777.
7 **Klaas Jans**, ged. Adorp 17-9-1780, volgt V.

- V. **Claas Jans Pijp**, ged. Adorp 17-9-1780, dagloner te Sauwerd (1826, 1827), overl. Sauwerd (gem. Adorp, huis no. 32, oud 46 jr.) 16-6-1827, tr. 1. Bedum 24-3-1803 **Anna Derks**, ged. Menkeweer 11-5-1778, overl. na juli 1805 (niet gevonden), dr. van Geertje Doewes, tr. 2. **Geertruid Alberts**, geb. ca. 1763, daglonerse, overl. Bedum (huis no. 91, oud 55 jr.) 11-10-1818, tr. 3. Adorp 2-3-1826 **Grietje Wierts**, ged. Feerwerd 9-4-1775, arbeidster te Sauwerd (1826), overl. Adorp 16-1-1835, dr. van Wiert Annes en Wipke Jans; zij trouwde eerder, Sauwerd 18-11-1810, Hindrik Jans Toren (overl. Sauwerd, huis no. 32, 22-11-1821).

Anna Derks had dus in 1800 een dochter Geertje gekregen, dat ik verder niet aantrof. Ook bij haar huwelijk met Claas Jans Pijp was zij reeds in verwachting. Haar overlijden is helaas niet gedocumenteerd in de huwelijksbijlagen, uit 1840, van haar jongste zoon. Vermoedelijk is zij overleden Onderwierum 5 okt. 1807 (de aangifte vond plaats door Hindrik Ottés) als Anna Doewes of Douwes, "oud zijnde 28 jaar, woonachtig te Onderwierum, zijnde gehuwd geweest, nalatende een man met twee kinderen."

Inzake het huwelijk van Claas Jans met Geertruid Alberts vond ik absoluut niets terug, behalve haar overlijdensakte en de vermelding van het weduwnaarschap in zijn huwelijksakte uit 1826. Als haar naam daarbij foutief is weergegeven zouden zij gehuwd kunnen zijn als Klaas Jans, tr. Onderwierum 24-3-1808 Geertruid Jans, van Onderwierum; deze Geertruid was ged. Onderwierum 9-4-1775 als dr. van Jan Roelfs en Martjen Jannes, dus daar is geen sprake van een Albert.

De ouders van Grietje Wierts overleden te Feerwerd voor 1806. Haar grootouders van vaderszijde waren geweest Anne Menses en Korneliske Jakobs, arbeiders te Zuidhorn, en haar grootouders van moederszijde Jan Pieters en Fennechien Barends, arbeiders te Niekerk.

Uit het eerste huwelijk:

- 1 **Klaas Klaassen Pijp**, geb./ged. Menkeweer 3-6/3-7-1803 (de ouders "e.l. thans te Menkeweer"), overl. Onderdendam (gem. Bedum, huis no. 283, oud 27 jr. 3 mnd.) 8-10-1830.
2 **Jan Claassens**, geb./ged. Bedum 17-6/7-7-1805, volgt VI.

- VI. **Jan Claassens Pijp**, geb./ged. Bedum 17-6/7-7-1805, dagloner Hellingum (1840), overl. Zuidwolde 7-4-1851, tr. Slochteren 20-5-1840 **Geertje Klaassens Huttinga**, geb./ged. Hellingum 13-12/24-12-1809, overl. Noorderhogebrug (oud 42 jr.) 13-7-1849, dr. van Klaas Hindriks Huttinga en Hijke Aeilts.

Jan Claassens Pijp verzuimde mee te loten voor de nationale militie. Toen dat in 1836 werd ontdekt, werd hij uitgesloten "als hebbende hij eene onteerende straf ondergaan".

Bij het huwelijk in 1840 werden drie kinderen gewettigd.

Uit dit huwelijk:

- 1 **Anna Jans Pijp**, geb. Slochteren om 12 uur 's nachts tussen 6 en 7-5-1836, tr. Delfzijl 25-7-1874 **Jacobus Laros**, geb. Fijnaart en Heiningen 15-9-1833, zn. van Adam Laros en Adriana Nelis(sen).

Toen zij trouwden werden er vijf kinderen gewettigd, die allen oorspronkelijk Pijp en pas na 1874 Laros heetten. De man was in 1868 polderwerker, anders ook wel arbeider of dagloner. Hij was RK, de vrouw NH. Het gezin was extreem mobiel: dat blijkt alleen al door de uiteenlopende geboorteplaatsen van de kinderen. In 1873 woonden ze in de stad (zonder vermelding van een aankomst-datum); op 3-12-1873 vertrok het gezin officieel naar Delfzijl, waar ze dagloners in Farmsum waren. Overigens was een half jaar eerder al een dochter in Farmsum geboren. Op 27-2-1885 keert het gezin terug uit Appingedam naar Groningen, maar ze zullen niet in de stad zijn gebleven – ze zijn niet uitgeschreven, maar worden er nadien ook niet meer genoemd.

Uit deze verbintenis:

- a **Jan Pijp**, geb. Wehe (gem. Leens) 9-11-1861 (de moeder was toen dienstmeid aldaar), overl. Siddeburen (gem. Slochteren, oud 1 jr.) 6-3-1863.
- b **Geertje Laros**, geb. Leeuwarden 31-1-1864 (de moeder woonde toen officieel in Eenrum).
- c **Adam Laros**, geb. Rijperkerk (gem. Tietjerksteradeel) 8-3-1866 (de moeder woonde toen officieel in Slochteren).
- d **Johannes Pijp**, geb. Groningen (buiten de Oosterpoort) 12-4-1867, overl. Helpman (gem. Haren, oud 11 mnd.) 25-3-1868.
Zijn geboorte is aangegeven door de vroedvrouw. Over de moeder werd gezegd dat zij 29 jaar oud was, geboren te Slochteren en wonende te Leeuwarden. Het overlijden, bijna een jaar later, werd aangegeven door Jakobus Laros, 34 jr., polderwerker, "geen familie"! (Hetgeen, althans wettelijk, ook inderdaad zo was.)
- e **Adriana Laros**, geb. Haren (Gron.) 3-5-1868.
- f **Anna Laros**, geb. Wommels (gem. Hennaarderadeel) 23-4-1871.
- g **Maria Laros**, geb. Farmsum 5-4-1873.
- h **Cornelia Laros**, geb. Farmsum 24-2-1875.
- i **Johannes Laros**, geb. Farmsum 14-5-1877.
- 2 **Hielke Jans Pijp** [dochter], geb. Hellum 7-7-1838.
- 3 **Aeilke Jans Pijp** [zoon], geb. Hellum 28-2-1840, overl. Noorderhogebrug (gem. Bedum, oud 9 jaar) 13-7-1849.
Aeilke overleed slechts een uur na zijn moeder.
- 4 **Klaas Jans Pijp**, geb. Zuidwolde (gem. Bedum) 6-3-1842.
- 5 **Hindriktje Jans Pijp**, geb. Bedum 5-8-1844, overl. Scharmer (gem. Slochteren, oud 24 jr.) 11-4-1869, tr. Slochteren 24-8-1867 **Harmannus Helder**, geb. Engelbert (gem. Noorddijk) 5-8-1844, dagloner, overl. Loosduinen (oud 74 jr.) 7-12-1914, zn. van Henderikus Harmannus Helder en Geessien Jans Zuurveen.
- 6 **Levenloos kind**, geb. Zuidwolde (gem. Bedum) 23-3-1847.
- 7 **Jan Jans Pijp**, geb. Noorderhogebrug (gem. Bedum) 4-11-1848, kleermaker Spijk (1875), tr. Appingedam 15-5-1875 **Hinriëtte Annette Hanko**, geb. Appingedam 19-1-1853, dr. van Friedrich Wilhelm Hanko en Meike Becker.

Uit dit huwelijk kinderen in de gemeente Bierum.

Nageslacht van Jan Harkes en Grietje Jans

Arie Buurma, Zuidhorn

Jan Harkes (1674-<1744), gehuwd op 23 maart 1703 gehuwd met Grietje Jans, landbouwer en landdagcomparant te Uithuizermeeden, staat vermeld in het derde deel van "Groninger Kwartierstaten" onder SIKKEMA als nr. 16.

In *Roots@Groningen* van mei 2009 heb ik uiteengezet, dat de daar vermelde zoon van Jan Harkes en Grietje Jans, Aldert Jans, niet hun zoon is.

Hoe ziet het nageslacht van genoemd echtpaar er dan wel uit?

Informatie hierover kunnen we vinden in het DTB-bestand van Uithuizermeeden, tegenwoordig ook gemakkelijk te benaderen via internet o.a. op de Site van RHC Groninger Archieven onder www.allegroningers.nl.

Hier vinden we in Uithuizermeeden twee dopelingen, nl. Grietje Jans, ged. 27-8-1718, en Jan Jans, ged. 13-12-1722, beide te Uithuizermeeden. Dit lijkt het dan te zijn.

Het staatboek van Onno Tamminga van Alberda brengt echter meer aan het licht.

Als bekleemde meier, maar ook als losse meier komt Jan Harkes regelmatig voor in het bovengenoemde staatboek. Zo ook in 1740, wanneer de overdracht plaatsvindt van zijn boerenplaats. "Overgedragen aan haar swager en doghter Thyes Willems en Anje Jans etc." ¹

Hier vinden we dus de 2^e dochter van Jan Harkes en Grietje Jans, waarschijnlijk geboren in Spijk, waar Jan Harkes na zijn huwelijk is gaan wonen. Zij komen namelijk volgens het diaconieboek van Uithuizermeeden in 1717 met attestatie van Spijk. ²

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid is er nog een derde dochter, vermoedelijk ook geboren te Spijk. Dit is Jantje Jans gehuwd met Harm Cornelis. Het gehanteerde vernoemingpatroon van dit echtpaar laat geen twijfel bestaan. Niet alleen het klassieke vernoemingpatroon valt op, maar ook de vernoeming van hun zesde kind met de naam Harke Hebels, naar de grootvader van Jantje Jans.

De eerst genoemde dochter en zoon, Grietje Jansen Jan Jans heb ik tot nog toe niet kunnen vervolgen. Van de dochters Anje Jans en Jantje Jans is een groot nageslacht bekend.

Drie zonen en twee dochters van Anje Jans en Ties Willems namen de naam "van der Molen" aan, naar het molenaarsberoep van hun grootvader, Willem Hermens Mulder. Een andere dochter, Grietje Ties, werd de stammoeder van een geslacht "Oosterhuis" en in tweede echt van een geslacht "Allersma".

Jantje Jans en Harm Cornelis zijn de stamouders van een omvangrijk geslacht "Maring".

De auteur J.A. Maring te Leek had Jantje Jans eerst een ander ouderpaar toegedacht, maar heeft na overleg ook gekozen voor Jan Harkes en Grietje Jans. ³

Genealogie (beperkt tot 3 generaties)

- I. **Jan Harkes**, geb. Uithuizermeeden 23-9-1674, overl. na 1744, landbouwer, zn. van Harke Hebels en Anje Jans, landbouwers te Uithuizermeeden. Hij trouwde Uithuizermeeden 23-3-1710 met **Grietje Jans** van Losdorp.

Uit dit huwelijk:

1. **Jantien Jans** (<1717-1796), volgt IIa.
2. **Anje Jans** (<1717-1781), volgt IIb.
3. **Grietje Jans**, ged. Uithuizermeeden 27-11-1718.
4. **Jan Jans**, ged. Uithuizermeeden 13-12-1722.

Ila **Jantien Jans**, geb. wsch. Spijk vóór 1717, overl. Uithuizermeeden 11-1-1796. Zij trouwde Uithuizermeeden 5-3-1735 met **Harm Cornelis**, geb. Garsthuizen vóór 1714, overl. Uithuizermeeden 4-3-1768.

Uit dit huwelijk:

1. Jan Harms, ged. Uithuizermeeden 22-7-1736.
2. Cornelis Harms (1737-1806).
3. Grietje Harms (1739-1820).
4. Martje Harms (1743-).
5. Anje Harms, ged. Uithuizermeeden 10-3-1748.
6. Harke Hebels, ged. Uithuizermeeden 26-7-1750.
7. Harke Harms, ged. Uithuizermeeden 14-1-1752.
8. Antje Harms (1753-1806)
9. Claeske Harms, ged. Uithuizermeeden 4-5-1755, overl. Uithuizermeeden 13-9-1718. Zij trouwde Oosternieland 20-11-1791 met Klaas Jacobs Glas, geb. Oosternieland 3-1-1760, verver en glazenmaker, overl. na 1817.
10. Harke Harms. ged. Uithuizermeeden 28-11-1756.
11. Jantjen Harms. ged. Uithuizermeeden 30-7-1758.

Deze tak is verder uitgewerkt door J.A. Maring te Leek. ³

IIb **Anje Jans**, geb. wsch. Spijk vóór 1717, overl. Uithuizermeeden in 1781. Zij trouwde Uithuizermeeden 16-12-1731 met **Thies Willems**, zn. van Willem Mulder en Trijntje Thies, ged. Uithuizermeeden 7-7-1709, overl. Uithuizermeeden in 1768.

Uit dit huwelijk:

1. Trijntje Ties (1733-1801), volgt IIIa.
2. Willem Thies, ged. Uithuizermeeden 23-5-1734.
3. Jan Ties (1736-1803), volgt IIIb.
4. Grietje Thies (1738-1801), volgt IIIc.
5. Willem Thies, ged. Uithuizermeeden 7-2-1740, overl. Uithuizermeeden 1762. Hij trouwde Uithuizermeeden 13-11-1762 met Aaltjen Sijbrants, geb. in Garsthuizen.
6. Jantje Thies (1743-1821), volgt IIId.
7. Harke Ties (1748-1821), volgt IIIe.
8. Harm Ties (1749-1827), volgt IIIf.
9. Kornelis Thies, ged. in Uithuizermeeden op 22-3-1750, jong overleden.
10. Kornelis Thies. ged. in Uithuizermeeden op 25-8-1754.

IIIa **Trijntje Ties**, ged. Uithuizermeeden 22-2-1733, landbouwster. Zij trouwde 1^e huwelijk Uithuizermeeden 23-2-1754 met **Tonnies Everts**, zn. van Evert Berends (1692-) en Metjen Thomas (1693-1754), ged. Uithuizermeeden 2-9-1725, overl. Uithuizermeeden in mei 1771, landbouwer.

Het nageslacht van dit echtpaar is vastgelegd in een familieboek "van der Molen", aanwezig in de studiezaal van het RAG. In dit boek wordt helaas slechts één tak belicht van dit omvangrijke geslacht "van der Molen".

Uit dit huwelijk:

1. Anje Tonnis van der Molen (1756-1788).
2. Evert Tonnis van der Molen, ged. Uithuizermeeden 20-11-1757, jong overleden.
3. Thies Tonnis van der Molen (1759-1795).
4. Evert Tonnis van der Molen (1763-1846).
5. Jan Tonnis van der Molen, ged. Uithuizermeeden 15-3-1767.

6. Berent Tonnis van der Molen, ged. Uithuizermeeden 24-12-1769.

7. Martje Tonnis van der Molen (1771-1834).

Zij trouwde 2^e huwelijk Uithuizermeeden 7-6-1772 (met **Jan Claassen**, ged. Uithuizermeeden 2-3-1722, overl. Uithuizermeeden 6-4-1806.⁴

Uit dit huwelijk:

8. Claes Jans, ged. Uithuizermeeden 18-9-1774.

9. Willem Jans Boomker (1777-1826).

IIIb **Jan Ties van der Molen**, ged. Uithuizermeeden 1-7-1736, overl. in nov. 1803. Dagloner later landbouwer. Hij trouwde 1^e huwelijk Uithuizermeeden 6-12-1767 met **Afke Garmts**, overl. Uithuizermeeden in 1769.

Uit dit huwelijk:

1. Anje Jans van der Molen. ged. Uithuizermeeden 3-9-1769.

Trouwde 2^e huwelijk Uithuizermeeden 8-3-1772 met **Anje Peters**, dr. van Pieter Lues en Grietje Arents, overl. Uithuizermeeden in 1775.⁵ Geen kinderen bekend. Trouwde 3^e huwelijk Uithuizermeeden 12-5-1776 met **Jantje Berends**, dr. van Berent Jans en Frouwke Rengenijs, ged. Uithuizermeeden 4-3-1757, overl. Uithuizermeeden in 1781.

Uit dit huwelijk:

2. Berend Jans van der Molen, ged. Uithuizermeeden 31-8-1777.

3. Frouwke Jans van der Molen (1780-1830).

Trouwde 4^e huwelijk Uithuizermeeden 4-8-1782 met **Janna Jans**, dr. van Jan Ebels en Jantje Izebrands, ged. Godlinze 10-3-1760, overl. Leermens in 1803.

Uit dit huwelijk:

4. Jantje Jans van der Molen (1783-1857).

5. Trijntje Jans van der Molen, ged. Uithuizermeeden 12-2-1786.

6. Ties Jans van der Molen (1788-1850).

7. Jan Ties van der Molen, geb. Uithuizermeeden ca. 1791, overl. Uithuizen 23-9-1857, dagloner.

8. Jan Jans van der Molen, geb. Uithuizermeeden 14-8-1791.

9. Grietje Jans van der Molen (1794-1869).

10. Ida Jans van der Molen (1797-1840).

11. Lijzabeth Jans van der Molen (1800-1874).

!!!c **Grietje Thies**, ged. Uithuizermeeden 22-9-1738, overl. Uithuizermeeden in nov. 1801. Trouwde 1^e huwelijk Uithuizermeeden 14-7-1765 met **Jan Jacobs**, zn. van Jacob Arents en Reinje Immes, ged. Uithuizermeeden 13-5-1731, overl. Uithuizermeeden 1-7-1770, landbouwer.

Uit dit huwelijk:

1. Ties Jans Oosterhuis (1766-1845).

2. Rienje Jans Oosterhuis (1767-1849).

3. Anje Jans Oosterhuis ged. Uithuizermeeden 9-4-1769.

Trouwde 2^e huwelijk Uithuizermeeden 22-9-1771⁶ met **Klaas Thies**, zn. van Thies Clasen en Aafke Clasen, ged. Uithuizermeeden 24-12-1730, landbouwer.

Uit dit huwelijk:

4. Ties Klaassen Allersma (1772-1835).

5. Willem Klaassen Arkema, ged. Uithuizermeeden 23-10-1774.

6. Pieter Klaassens Dijk (1778-1849).

7. Jan Klaassens Allersma (1780-1862).

8. Aafke Klaassens, ged. Uithuizermeeden 29-4-1781.

IIId **Jantje Thies**, ged. Uithuizermeeden 18 jan 1743, overl. Uithuizermeeden 10-12-1821. Trouwde 1^e huwelijk Uithuizermeeden 29-4-1770 met **Julle Aljes**, overl. Uithuizermeeden in 1785.

Uit dit huwelijk:

1. Alje Julles van der Molen (1774-1848).
2. Ties Julles van der Molen ged. Uithuizermeeden 1-12-1776, jong overleden.
3. Ties Julles van der Molen (1781-1832).
4. Garmt Jullesvan der Molen ged. Uithuizermeeden 7-9-1783.

Trouwde 2^e huwelijk Uithuizermeeden 30 jan 1791 met **Claas Benes Niehuis**, zn. van Bene Mennes en Anje Clasens, ged. Garsthuizen 15-11-1744, overl. Uithuizermeeden 19-7-1821.

IIIe **Harke Ties van der Molen**, ged. Uithuizermeeden 5-5-1748, overl. Uithuizermeeden 23-1-1821, landbouwer. Trouwde 1^e huwelijk Uithuizermeeden 9-8-1772 met **Hyke Jans**, dr. van Jan Tjarks en Frouke Aljes, geb. Uithuizen, overl. Uithuizermeeden in nov. 1790.

Uit dit huwelijk:

1. Jan Harkes van der Molen (1774-1849).

Trouwde 2^e huwelijk met **Jantje Pieters**, geb. Uithuizermeeden 23-8-1771, overl. Uithuizermeeden 31-7-1822.

Trouwde 3^e huwelijk Uithuizermeeden 20-11-1791 met **Maike Rienders Roze-ma**, dr. van Reinder Jans en Swaantje Jans, ged. Uithuizermeeden 30-3-1766, overl. Uithuizermeeden 21-7-1847.

Uit dit huwelijk:

2. Tijs Harkes van der Molen, geb. Uithuizermeeden 1793.
3. Zwaantje Harkes van der Molen (1796-1870).
4. Reinder Harkes van der Molen (1799-1855).

III f **Harm Ties van der Molen**, ged. Uithuizermeeden 15-3-1749, overl. Uithuizermeeden 24 jan 1827. Hij trouwde **Trijntje Cornelis**, dr. van Kornelis Mindelts en Sijbrich Claassens, ged. Usquert 13-2-1752, overl. Uithuizermeeden 2-6-1829.

Uit dit huwelijk:

1. Cornelis Harms van der Molen, ged. Uithuizermeeden 15-9-1776.
2. Tijs Harms van der Molen (1779-1829).
3. Willem Harms van der Molen, ged. Uithuizermeeden 17-6-1781.
4. Klaas Harms van der Molen (1783-1877).
5. Harke Harms van der Molen (1788-1846).
6. Anje Harms van der Molen (1792-1878).

Mogelijk zijn er nog meer nakomelingen bekend van het ouderpaar Jan Harkes en Grietje Jans.

Noten

1. GrA. Menkema Dijksterhuis (toegang 625), inv.nr. 18, fol. 13.
2. www.menneglas.nl/ledematen.
3. www.jamaring.com.
4. Huwelijkscontract: GrA, Toegang 734, inv.nr. 720, d.d. 30-6-1772.
5. Huwelijkscontract: GrA, Toegang 734, inv.nr. 720, d.d. 18-2-1772.
6. Huwelijkscontract: GrA, Toegang 734, inv.nr. 720, d.d. 27-8-1771.

Tragische gebeurtenis in 1864

Mattie Bruining-Hoeksma; m.bruining@chello.nl

Mijn oma aan moeders kant was Gepke Petrus de With 1893-1970. Over haar oma Gepke gaat dit tragische verhaal.

Gepke Meines de Boer, geboren te Noordwijk 1-3-1829, overleden te Opende 4-1-1899, dochter van Meine Wiebes de Boer en Martje Freerks de Vries; tr. Leek 17-10-1855 met **Jan Brink**, geboren te Leek 4-1-1823, overleden 1-6-1898, zoon van Martje Roelfs Brink.

Jannes zijn vader is onbekend; zijn moeder Martje is 17 jaar als hij geboren wordt. Martje overlijdt ook in 1864 op 22 oktober.

Want wat een rampjaar wordt 1864 voor dit gezin.

In de maanden oktober en november, in een paar weken tijd, overlijden eerst Jan z'n moeder, daarna al zijn vier kinderen. Waarschijnlijk was het aan roodvonk of cholera. (1864 Cholera o.a. in Meppel, 1866 Cholera landelijk ca. 19.000 doden (bron: www.margret.nl rampenoverzicht)).

- 1 **Martje**, geb. Leek in het jaar 1857, overl. Grootegast 31-10-1864.
- 2 **Grietje**, geb. Opende 22-9-1859, overl. Grootegast 9-11-1864.
- 3 **Jannes**, geb. Opende 26-4-1861, overl. Grootegast 2-11-1864.
- 4 **Meine**, geb. Opende 19-2-1863, overl. Grootegast 8-11-1864.

Wat een verdriet moet dat geweest zijn, niet te bevatten.

Maar ja, het leven gaat door. Dit echtpaar pakt de draad weer op en er komen opnieuw vier kinderen. Het was gebruikelijk dezelfde namen opnieuw te geven aan de 'nieuwe' kinderen. Zo kwam het dat mijn voormoeder Martje als eerste werd geboren. Haar ouders waren toen 42 en 36 jaar.

- 5 **Martje**, geb. Opende 6-5-1865, overl. Noordwijk 4-6-1924. Zij is getrouwd te Grootegast 30-4-1892 met **Petrus Jans de With**, geb. Doezum/Grootegast 16-8-1860, overl. Noordwijk 14-11-1923, zn. van Jan de With en Antje Harms Renkema.
- 6 **Jannes**, geb. Opende 13-1-1867, overl. Kornhorn 18-5-1951, begraven aldaar. Hij is getrouwd Oldekerk 21-5-1892 met **Antje Hofsteenge**, geb. Niekerk 19-12-1869, overl. Kornhorn 18-11-1947, begraven aldaar, dr. van Geert Hofsteenge en Doetje van der Laan.
- 7 **Meine**, geb. Opende 3-5-1869, overl. aldaar 23-2-1946. Hij is getrouwd te Grootegast 19-5-1899 met **Wietske Pot**, geb. te Doezum 27-1-1880, overl. Opende 27-7-1944, dr. van Karst Pot en Stientje Folkertsma.
- 8 **Wiebe**, geb. Opende 24-12-1871. Hij is getrouwd Grootegast 9-5-1896 met **Hiltje de Boer**, geb. ca. 1874, dr. van Jan de Boer en Geertje Westra.

Zijn er meer gevallen bekend van grote sterfte in een familie in die tijd?
Weet iemand of het inderdaad roodvonk of cholera was?

Heidmeijer

Bert Heidmeijer

In het Niedersächsisches Staatsarchiv te Bückeburg en bij de Evangelisch-lutherischen Kirchengemeinde Sülbeck te Nienstädt zijn gegevens gevonden over Simon (zoon van Harm Hinrich Heidmeyer). Nienstädt-Sülbeck ligt in het vroegere vorstendom Schaumburg-Lippe, in de Duitse deelstaat Niedersachsen. Bückeburg was hoofdstad van het vorstendom. Stadthagen, ca. 1225 gesticht, was tot 1608 residentie van de graven van Schaumburg-Lippe.

Begraven: 20 oktober 1751: **Harm Hinrich Heidmeyer** uit Nienstedt, oud 51 jaar, 3 maanden, 4 dagen (nr. 38) getrouwd met **Anna Lucia Möller**. Hij was wagenmaker te Nienstädt.

Gedoopt: 22 maart 1752 wijlen Harm Hinrich Heidmeyers zoon Hierbij staat alleen de naam van de peetoom vermeld (Pastor H. Hansing) maar niet de naam van de gedoopte! Toch kunnen we er van uitgaan, gezien de moeder, dat dit Simon is, die dus geboren is na het overlijden van zijn vader. Toen ook zijn moeder overleed in 1758 was hij nog maar 6 jaar oud. Hoe en waar hij opgegroeid is, is nog niet bekend.

Begin 1775 vermeldt het lidmatenboek van de kerk te Onderwierum (gem. Bedum) als nieuw lid: "Na belijdenisse **Sijmen Harms**, jongman geboortig uit het Graafschap van der Lippe, uit het Amt Braake. Op 10-12-1775 meldt het lidmatenboek van Westdijkshorn (naastliggend dorpje) "met attestatie van Onderwierum Simen Harms, jongeman, thans woonachtig bij Jurjen Tjarks.

Simon trouwt op 21-5-1780 met **Hilje Lammerts** geboren te Noordwolde. Ze gaan wonen aan de Wolddijk 47 te Zuidwolde. Hun kinderen zijn: Anna, Lammert, Harm (voorvader van vele Heidmeijers in Nederland en Amerika), Egbert (mijn voorvader), en Trientje (getrouwd met Bouwkamp).

Egbert gaat eerst door het leven als Dijkema (bij trouwen met Duurtje Drewes van Kampen, bij aangifte van hun dochter Hilje), waarschijnlijk als gevolg van zijn wonen aan de Wolddijk. Later wordt hij Heideman genoemd (bij de start van het Kadaster) dat later aangepast is in Heidmeijer. Egbert kon zelf niet schrijven maar zijn vader Simon tekende de huwelijksakte van zijn kinderen zelf. De familie was waarschijnlijk dagloner en "Boeskoolboer".

Stamboom Oldambster familie Bos

Geert K.O. Bos; gko_bos1@planet.nl

Onlangs ben ik gereedgekomen met de stamboom van mijn familie Bos. Hij bevat de namen van plm. 1.200 mensen, in hoofdzaak afkomstig uit Beerta en Nieuweschans.

Als stamouders heb ik aangemerkt: Frans Lodewijks, geb. ca. 1780 in Lemgo (graafschap Lippe) en zijn vrouw Jantjen Geerts Kiel, in 1785 geb. in Winschoten.

Hun nakomelingen heb ik vermeld in zowel de mannelijke als de vrouwelijke lijn.

De stamboom bevat de namen van veel aanverwante families, zoals bv. de Schansker families De Boer, Brul, Erdman, Inderwisch, Kerkhof, Meijer en Reininga en de families Bijl, Froling, Helweg, Klok, Kuiper en Olsder.

Voor belangstellenden ligt de stamboom ter inzage in de bibliotheken van het Cultuur-historisch Centrum Oldambt te Winschoten, de NGV te Weesp en het CBG te Den Haag, en in de bibliotheek van de Groninger Archieven.

Een verborgen gebrek?

Henk Hartog, Groningen

“Geven eerbiedig te kennen:

Siementje Stroobos, dienstmeid wonende te Winschoten;

Jantje Stroobos, dienstmeid wonende te Noordbroek, en

Harmke Willems Bos, weduwe wijlen **Jan Willems Stroobos**, wonende te Zuidbroek, als moeder en wettelijk voogdesse over **Willem** en **Derk Stroobos**, hare minderjarige kinderen gesproten uit haar huwelijk met even genoemden haren overleden echtgenoot.

Dat supplianten (...) ten verzoek van den heer **Boelo Römeling** en deszelfs echtgenootte mejufvrouw **Grietje Huisman**, beide te Zuidbroek, voor UEAA Regtbank zijn gedagvaard, ten einde te hooren verstaan, dat eene door die eischers van supplianten gekochte behuizing, door wandluizen in zich te bevatten, zoude lijden aan een verborgen gebrek, waardoor de verkoopers zouden moeten instaan, en hetgeen verder bij die akte wordt gevorderd.

Dat supplianten evenwel dit pretense gebrek der door hen aan voornoemde eischers verkochte behuizing ten eenemale ontkennen, en ook, al ware die behuizing door deze insecten bezocht, dit nimmer of nooit een verborgen gebrek kan worden genaamd, daar het een algemeen bekende daadzaak is, dat deze insecten door iedereen met het ongewapend oog kunnen worden waargenomen.

Dat dan ook, wanneer zich in de quaestieuze behuizing de meer gemelde insecten tijdens den verkoop hadden bevonden, zulks bij geene mogelijkheid onbekend kan zijn geweest of behoeven te wezen, daar toch niemand in zulk eene woning ook slechts één etmaal kan doorbrengen zonder op gevoelige wijze met die insecten te hebben kennis gemaakt.

Dat supplianten zich dan ook op deze en alle nader aan te voeren gronden tegen dien eisch wenschen te verdedigen, doch onvermogen zijn om de regtskosten te kunnen dragen, zich vooraf, onder overlegging van certificaten van onvermogen, tot UEAA wenden, submis verzoekende

Dat het UEAA moge behagen supplianten te vergunnen zich ten dezen kosteloos te verdedigen.”¹

De rechtbank roept de beide partijen op om op 10 juni in de rechtbank te verschijnen om te worden gehoord.

1 GrA, Arrondissementsrechtbank Winschoten (toegang 882), inv.nr. 1193, aktenr. 97, d.d. 27-5-1857

Jubileum-nummer afdelingsblad

Het komende nummer van **Roots@Groningen** (eerder **HuppelDePup**) is het 50ste nummer van ons afdelingsblad.

Misschien aanleiding voor onze lezers om voor die *Roots* een bijdrage te leveren, waarin het getal 50 – verjaardag, (gouden) huwelijk, jubileum, huisnummer, of op welke wijze dan ook – centraal staat, dan wel een belangrijke rol speelt.

Het mag natuurlijk ook een foto zijn.

Uw bijdrage is van harte welkom!

DRUKKE TIJDEN SNELLE OPLOSSINGEN

COPYRIGHT! partners in opmaak & repro

WWW.COPYRIGHT.NL

INFO@COPYRIGHT.NL

TEL. 050-5714666

*De snelste kopieer- en printservice
levering door heel Nederland*

Alle@@@ digit@@@ (negen-en-twintig)

Antonia Veldhuis, Veenwouden (gecontroleerd door Bram v.d. Laan)

In deze rubriek komen interessante homepages en nieuwe digitale bestanden aan bod. Tips kunt u mailen aan antonia.veldhuis@hetnet.nl.

De Dag van de Geschiedenis op de Groninger Archieven is altijd een pracht gelegenheid om inspiratie op te doen voor deze rubriek. Ik kwam ook deze keer weer enige sites tegen die ik graag aan u wil doorgeven.

Het adres: <http://startscherm.pronkjewail.nl/front/index.php?id=28> geeft een verzamelscherm van het Historisch Informatieplein Groningen van de Openbare Bibliotheek. Twaalf blokken met diverse onderwerpen zoals **Actueel**, **Algemeen**, **Geschiedenis**, **Genealogie**, **Musea** (Scholtenhuis, Groninger Museum, Scheepvaartmuseum, Universiteitsmuseum), **Personen** en **Stad en Ommelanden**.

In elk blok onderwerpen die door aanklikken openen in een nieuwe homepage.

Zo staan onder **Personen** onder meer de levensbeschrijvingen van Aletta Jacobs, Johan Adriaan Feith, Carl von Rabenhaupt en Willem Albert Scholten.

Onder **Stad en Ommelanden** staat de Korte historie van de Stad (Groningen) (www.grunn.nl) en Historische foto's. Onder **Taal** verhalen en gedichten in het Groninger dialect. **Meer**, onderin elk blok, geeft meer links. De site is goed voor ruim 90 homepages.

Ik noemde al eens www.noordnl.nl, de pagina die dorps- en stadsgezichten van Noord-Nederland toont. De maker is nu ook bezig portretten toe te voegen uit de tijdschriften die op deze site worden genoemd. Te bereiken via **Naar de foto's** en **5 Van alles wat** (boven, rechts) en **Portretten**. Momenteel nog niet veel Groningers, wel Friezen. De afbeeldingen staan in alfabetische volgorde, waarbij De Vries en De Jong onder de "D" staan. Bovenin de site **NEXT** voor volgende serie.

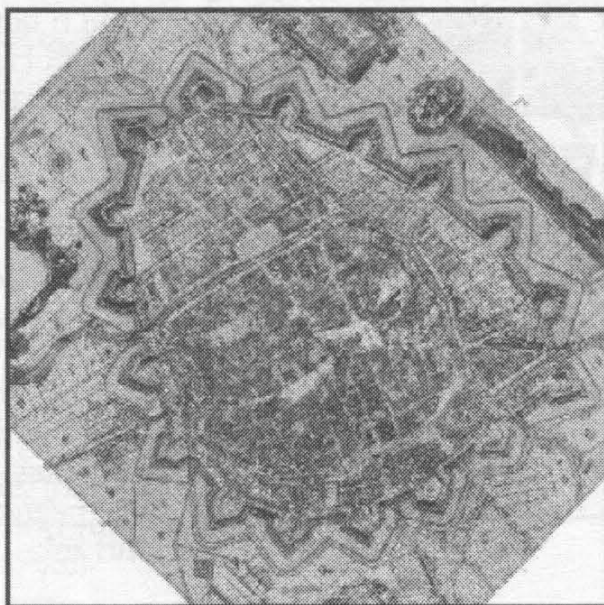
Ook het Veenkoloniaal Museum was op bovengenoemde dag (17 oktober) weer present met informatie over scheepsjagers, turfgravers, binnenschepen, kanalen, scheepswerven, Riga, de Pekela's en nog veel meer. Ze bestaan dit jaar (2009) 70 jaar. Hun website: www.veenkoloniaalmuseum.nl. De kopjes bovenin geven meer info. Zo staan onder **Agenda/Activiteiten** lezingen en nieuws, onder **Educatie** veenlust, scheepsjagers, kiepkerels en thema's. Aan **Collectie** (onder andere digitalisering) wordt nog gewerkt. **Interessante sites** linkt door naar (onder meer) sites over **Musea**, **Kerk en Religie**, **Veen-dam**, **Groningen digitaal** en **overig**. Hieronder tientallen sites. Aan de linkerkant op deze

site >> **GENEALOGIE**<<, waaronder ruim honderd homepages van families, zoals Baas, Bodewes, Van Bolhuis, Van Boven, Calkar, Hazewinkel, Kamerling, Klinken, Stuu, Zuidema en Zijlstra. Hiertussen ook enige DTB-sites en genealogie-programma's.

Henk Hartog wees me op <http://www.online-familieberichten.nl>; de naam spreekt voor zich. De site bevat: 169.200 bidprentjes, 70.712 geboorteadvertenties, 3.295 geboortekaarten, 17.370 huwelijksadvertenties, 1.150 overig, 445.425 overlijdensadvertenties, 3.019 rouwbrieven, 73 trouwkaarten. Totaal 710.244 items. Stand van 20 november 2009.

Hoewel er in dit bestand ook Noordelijke kranten worden genoemd, lijkt het er op dat op zijn zusje www.menseninq.nl (sinds 2006) meer Gronings, Fries en Drents staat. Het exacte aantal ingevoerde advertenties kon ik op menseninq niet vinden, maar per maand zijn het er gemiddeld (veel) meer dan 2000.

Verder maakte Henk me erop attent dat op <http://fleximap.groningen.nl/gnmaps/monumenten> een kaart van de stad Groningen staat met de mogelijkheid er diverse kaarten overheen te leggen. De transparantie is in te stellen waardoor de ondergrond van de tegenwoordige situatie in meer of mindere mate zichtbaar is. Kaarten die te zien zijn: Monumenten, Topo actueel, Kaart van Jacob van Deventer ca. 1565, Detail van Jacob van Deventer ca. 1565, Haubois ca. 1643, Kadastraal minuutplan 1821-1832, Huguenin 1819-1829, Bonnebladen 1900-1916, AHN, Geomorfologie en Bodemsoorten.

Als u voorouders had die in de 19^e eeuw naar de Kolonie van de Maatschappij van Weldadigheid in Drenthe werden gestuurd, dan kunt u in de toekomst vinden in welk huis ze daar woonden. Het Drents Archief is begonnen het digitale bestand van deze koloniepaupers te koppelen aan de woningen op het terrein en die op een kaart te zetten. Op de Kolonistendag in Frederiksoord op 1 november jl. konden we er een voorproefje van zien. Het bestand is nog in opbouw. Zodra de database gereed is komt hij op internet op www.drenlias.nl.

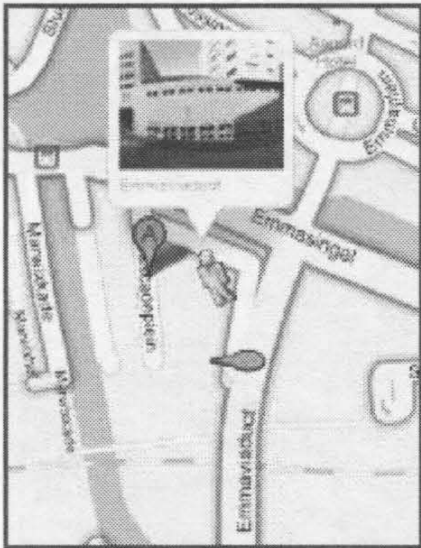
Als u wilt weten of er iets over een Groningse familie is gepubliceerd, dan kijkt u in het roze boekje van W.G. Doornbos: *Genealogische bibliografie van de provincie Groningen*. Alfabetisch op schrijvers, met achterin de index op familienaam.

Ook digitaal (<http://bibliografievangroningen.ub.rug.nl>) kunt u zien wat er over het Groningse geschreven is. Links op de site **home, introductie, zoeken, trefwoorden, links, bronnen en reacties**. Begrippen die voor zich spreken. Voor ons doel klikken we op **zoeken** (hoewel de introductie lezen ook erg nuttig is) en daarna op **Zoeken in de bibliografie**. Er zijn diverse zoekmogelijkheden. Wilt u op de complete naam van een auteur zoeken, dan eerst achternaam geven, gevolgd door komma en voornaam. Dus "Elema, Petronella", "Hartog, Henk" en "Veldhuis, Antonia". Geven resp. 127, 26 en 33 treffers. De database is dus nog niet helemaal bijgewerkt.

Stel, u wilt naar de Groninger Archieven in Groningen. U had al een tijdje de mogelijkheid het gebouw te zien op <http://maps.google.nl/maps?hl=nl&tab=wl>.

U kon dan al het adres (of Groninger Archieven) en de plaatsnaam intikken. Hoe werkt het verder: met de linker muisknop ingedrukt het poppetje bij de navigatie (links bovenin de kaart) oppakken en boven het merktekentje houden. Op de kaart worden de gefotografeerde straten donkerblauw getoond en een kleine foto en adres verschijnen.

Met de cirkel linksboven op de kaart kunt u draaien, de “+” en “-” is om de afbeelding te vergroten en te verkleinen. Navigeren vergt enige oefening.

Stel, u wilt zien waar ik woon. Dat gaat niet lukken, tenzij u langskomt. Google heeft sinds 11 november (collega Henk Rinsma wees me hier op) Leeuwarden en grote delen van Fryslân en de provincie Groningen ingevoerd, maar nog niet alle plaatsen staan er in. Mijn dorp is alleen op kaart zichtbaar.

Tot slot, voor de mensen die nog geen genealogisch programma hebben en wel de gegevens digitaal willen: Jur Dekker wees me op een pdf-bestand, wat u mogelijk kan helpen met de aanschaf van deze software. In een tabel worden diverse programma's met elkaar vergeleken.

Het adres is: <http://genealogie-gg.hobby.nl/informatie/algemeen/matrix/%202007.pdf>.

Surf ze!

Nieuwe boeken: Verschenen of nog te verschijnen

Klaas Niemeijer, kenjniemeijer@planet.nl

Nieuwe boeken

Als dit nummer van Roots verschijnt, dan is Sinterklaas al weer voorbij. Jammer, want de Sint had beslist ideeën kunnen opdoen. Maar geen nood, er zullen vast nog wel andere gelegenheden zijn om boeken aan te schaffen. Deze keer een lange lijst met nieuw verschenen boeken, dit in tegenstelling tot de vorige keer. De tijd van het jaar leent zich er voor om lekker in de boeken te duiken. Er is keus genoeg!

Veenkoloniale Almanak 2009 – Jaarboek voor de geschiedenis van Groninger Veenkoloniën. 21ste jaar, 2009. Diverse auteurs. Uitg. Veenkoloniaal Museum, Veen-
dam. ISBN 978-90-73777-33-0. 154 pagina's, gelijmde rug. Prijs € 10,00.

Bevat diverse artikelen en recensies, die betrekking hebben op de Veenkoloniën. Een lezenswaardige almanak met een gunstige prijs/kwaliteitverhouding.

Historisch Jaarboek Groningen 2009. Diverse auteurs. Eindredactie Maarten Duijvendak en Martin Hillenga, Uitg. Stad en Lande, Groningen. ISBN 978-90-809229-7-6, gebonden, € 15,95. 192 bladzijden, gelijmde rug.

Dit jaarboek, dat gratis aan leden van de Cultuurhistorische Vereniging Stad en Lande wordt toegezonden, bevat tal van artikelen die alle verband houden met de geschiedenis van Groningen in ruime zin. Ik ga ze niet allemaal opnoemen. Kijk zelf of beter nog: Voor € 27,50 wordt u lid van de Vereniging Stad en Lande! Het jaarboek is bij het lidmaatschap inbegrepen!

Koggen, Kooplieden en Kantoren – De Hanze, een praktisch netwerk. Diverse auteurs, onder redactie van Hanno Brand en Egge Knol. Uitg. Verloren Hilversum. ISBN 978-90-8704-113-7. 228 pagina's, genaaid en gebonden. € 20,00.

Dit boek beschrijft in 12 hoofdstukken het wel en wee van de Hanze. Dit prettig leesbare, prachtig geïllustreerd en bovendien gunstig geprijsd boek geeft een goed beeld van de middeleeuwse voorloper van de latere Europese Economische Gemeenschap. NB Op 13 januari 2010 zal Hanno Brand in het RHC Groninger Archieven over dit onderwerp een lezing verzorgen. Zie elders in dit nummer (Agenda).

De Laatste Strohalm – W. Friedrich, Uitgeverij Noordboek, 2009. ISBN 978-90-3300-8542. Gebonden, 144 bladzijden, € 22,50.

Net voor het honderdjarig bestaan ging De Eendracht failliet. Een trieste dag voor Appingedam. In dit boek wordt de geschiedenis van deze fabriek beschreven. In het boek is onder meer een foto opgenomen waarop tal van producten staan, die in door De Eendracht geleverd papier werden verpakt. Ook wordt er aandacht geschonken aan de enorme brand in 1975.

Groeten uit Dennenoord – Rense Schuurmans, Uitgeverij Profiel Bedum, ISBN 978-90-5294-4661. 334 pagina's, gebonden. Prijs € 34,50.

Het verhaal van Dennenoord en de respectievelijke opvolgers GGZ Groningen en Lentis, is nauw vervlochten met andere verhalen. In het boek wordt een beeld geschetst van ruim honderd jaar psychische zorg. De uitgave bevat ook een collectie prachtige foto's. Minder bekend is dat Dennenoord een eigen begraafplaats had, waar in de periode 1896-1956 meer dan 1500 patiënten, medewerkers en kinderen werden begraven. Veel graven hebben geen grafsteen, maar een genummerd paaltje. Het begraafregister is in Dennenoord aanwezig.

Historie in steen – Gevelstenen in de stad Groningen. Edward Houting, Uitg. Friese Pers/Noordboek, 2009. ISBN 978-90-330-0870-2. Paperback, 160 pagina's, Prijs € 15,00.

Zoals de subtitel al zegt, beschrijft dit boek de gevelstenen in de stad Groningen. Erg verrassend en prachtig geïllustreerd. Bovendien worden bouwkundige termen uitgelegd. Op de achterflap wordt een wandeling langs 40 plekken met gevelstenen beschreven.

Van glas in lood en bakstenen – Kijken naar de Amsterdamse School in Oost-Groningen. Marianne Kruijswijk en Wieke Horneman. Uitgave Profiel, Bedum 2009. ISBN 978-90-5294-450-0. Gelijmde rug, 63 bladzijden, € 12,50.

Leuk (naslag)boek met een interessante bronvermeldingen.

De Steenhuizen Aylbada en Takuma – Een zoektocht naar twee middeleeuwse steenhuizen. Uitgave gemeente Eemsmond. ISBN 978-90-73319-18-9, 64 bladzijden, gelijmde rug, prijs € 5,00.

Dit boek beschrijft het archeologische onderzoek naar de twee verdwenen steenhuizen Aylbada en Takuma.

Westerwolders over vroeger – Een eeuw Westerwolde in interviews, Albert Buursma. Uitgave Stichting gebroeders Hessefonds – Sellingeren. ISBN 978-90-9021773-4. Gebonden, 318 bladzijden, geïllustreerd, prijs € 27,50.

In 73 – vaak onthullende – interviews wordt aandacht geschonken aan Westerwolde, zoals het vroeger was. Een aanrader voor iemand die zich wat meer in de geschiedenis van Westerwolde wil gaan verdiepen of herinneringen wil ophalen..

'Ick Dien' in Sellingeren en Ter Apel – Herinneringen aan de Nederlandsche Arbeidsdienst in de Tweede Wereldoorlog. Uitgave Profiel, Bedum ISBN 978-90-5294-44-0. 72 bladzijden, geïllustreerd, gebonden, prijs € 19,95.

In dit boek worden de ontginningen door de op militaire leest geschoeide Nederlandse Arbeidsdienst in Westerwolde beschreven. Het was destijds natuurlijk een zeer ernstige aangelegenheid, maar sommige foto's – vooral de exercitie met de spade – komen wel lachwekkend over. Het boek geeft een goed beeld van de leefomstandigheden bij de Nederlandsche Arbeidsdienst, die niet algemeen bekend zijn.

Religieus erfgoed in Groningeren – Oude kerken in de Ommelanden. Harm Plas en Willem Plas. 2^e druk, 2008. Uitgeverij Profiel, Bedum. ISBN 978-90-5294-411-1. 480 bladzijden, rijk geïllustreerd, gebonden, € 26,50.

“Al weer een boek over de Groninger kerken”, was mijn eerste gedachte. In 2008 zijn er meer boeken over kerken in de provincie Groningeren uitgebracht. Toch is dit boek bijzonder. Het beschrijft in detail de historie van een bepaalde kerk en besteedt aandacht aan het kerkinterieur en anekdotes. De auteurs hebben er veel werk van gemaakt. Bij elke kerk wordt bovendien vermeld, uit welke bronnen de informatie is geput.

Kerken met een leeuw in De Marne. Uitgave Hervormde gemeente Ulrum, ISBN 978-94-6048-002-7. 64 bladzijden, gelijmd, prijs € 8,00.

Dit boekje besteedt aandacht aan de kerken van Ulrum, Vierhuizen en Niekerk, die alle een windwijzer met een leeuw hebben. De leeuw verwijst naar het geslacht Lewe, die het collatierecht in deze kerken had.

Martinitoren. Frans Westra. Uitgave Frans Westra & Uitgeverij Passage Groningeren, ISBN 978-90-5452-209-6. 207 bladzijden, geïllustreerd. Prijs tot 31 december 2009 € 29,50, daarna € 33,50.

Dit is “het” boek over d'Olle Grieze. De auteur heeft de complete geschiedenis van de Martinitoren beschreven. Veel onbekende feiten worden aangehaald, zoals diverse torenbranden, de oorlogsschade in 1945, de visie van de toenmalige rijksbouwmeester C.H. Peters, gewoonweg te veel om op te noemen.

Publicatie streekhistorische verenigingen in de provincie Groningeren.

Ditmaal helaas geen opgave.

Nieuws van de archieven

redactie Henk Hartog

Groninger Archieven, Cascadeplein 4, tel. 050-5992000;
www.groningerarchieven.nl

Nieuwe genealogieën in de studiezaal dan wel op aanvraag (toegang 1957)

25438 Doornbos. *Die Nachkommen von Egbert Freerks Doornbos und Anje Willems, ca.1777-2009, in den Niederlanden, USA und Deutschland.*

25437 Teudemann. *Die Nachkommenschaft von Friedrich Teudemann aus Istrup.*

Nieuwe dan wel opnieuw bewerkte toegangen

- 600 Families Zuidhoff en Ten Have te Noordbroek, 1666-1966 (aanvulling).
- 650 Boerderij van de familie Starke te Nieuw-Beerta, 1655-1926 (aanvulling).
- 1247 Voogdij van het Sint Anthonygasthuis, 1481-1946.
- 1265 Familie Quintus (deel C), 1721-1969 (aanvulling).
- 1502 Verzameling handschriften en losse stukken van het Gemeentearchief Groningen, 1506-2003 (aanvulling).
- 2192 Familie Hefting te Appingedam en aanverwante geslachten Dallinga, Tresling en Boerma, 1802-1971.
- 2390 St. Bonifatiusparochie te Wehe Den Hoorn, 1490-2001.
- 2406 Familie van Imhoff, 1670-1970.
- 2429 Gild-, water- en stapelrecht in de stad Groningen, 1434-1811.
- 2432 Heren van de kluit in de stad Groningen, 1550-1811.
- 2476 Familie Zuidema en de aanverwante familie Dijkhuis, 1720-1979.

Verder nog diverse aanvullingen op de toegangen van de hervormde gemeentes Bierum, Eenrum, Grijpskerk, Harkstede, Hoogkerk, Kielwindeweer, Midwolda, Oostwold (Wk.), Scharmer, Veendam, Warffum, Westeremden, Woldendorp en Zeerijp.

Openingstijden studiezaal van de Groninger Archieven in 2010

De openingstijden zijn in 2010 onveranderd. De zaterdag-openstellingen zijn gehandhaafd en ook nu weer op de tweede zaterdag van de maand van 10-16 uur. Dus in het voorjaar op 9 januari, 13 februari, 13 maart en 10 april.

Nieuwe digitale zoekmogelijkheden

De afgelopen tijd zijn twee nieuwe mogelijkheden gerealiseerd, waar door bezoekers veel naar werd gevraagd. Zo kan nu niet alleen gezocht worden naar woorden in de naam van een archief of in de tekst van een inventaris maar ook op nummer van de toegang. Verder is het mogelijk te zoeken naar stukken waarvan scans geplaatst zijn en die dus via de website bekeken kunnen worden. U gaat hiervoor als volgt te werk:

Ga naar www.archieven.nl.

Klik links boven op: **archieven en collecties**.

Klik rechts op **Groninger Archieven**.

Kies nu voor de mogelijkheid: **uitgebreid zoeken**.

Vul in het veld **toegangscodes** het gewenste toegangsnummer in (of als u een scan zoekt in Pieterburen in het veld **alle woorden** bv. "scans Pieterburen") en klik vervolgens op **zoek**.

Vragen en antwoorden

redactie Johan Waterborg

Deze rubriek is bedoeld voor specifieke vragen op genealogisch gebied in de provincie Groningen en voor algemene vragen van genealogische aard. Antwoorden komen van de Roots@Groningen-lezers; de redactie doet geen onderzoek naar aanleiding van gepubliceerde vragen; voor verdere regels zie Roots 2009 nr. 1, blz. 31. U kunt uw vragen en antwoorden sturen naar: J.A.P. Waterborg, Vijverweide 27, 9791 EA Ten Boer, tel: 050-3021294, e-mail: waterborg@kpnplanet.nl.

VRAGEN

2010/01 Voorouders van Geert Scheffers

Deze vraag is afkomstig van de heer Arnold Bolhuis van onze Oostfriesse zustervereniging de Upstalsboom Gesellschaft in Aurich.

Op 25 mei 1738 wordt in Bourtange Pieter gedoopt, zoon van Geert Scheffers en Heredina Smeda. Op 19 december 1734 was zijn zusje Enneke gedoopt, eveneens in Bourtange. Geert en Heredina waren op 18 januari 1733 te Bourtange getrouwd. De bruidegom was rustmeester in de compagnie van J.G. van Schuilenborgh.

Op 3 juni 1734 wordt Geert lidmaat van de kerk in Bourtange. Op 1 juni 1731 waren Pieter Scheffers en zijn vrouw Catharina Pieters al lidmaat geworden. Zij zouden de ouders van Geert kunnen zijn, maar daarvoor ontbreekt het bewijs.

Gevraagd: nadere gegevens over de afkomst van Geert Scheffers.

Arnold Bolhuis, Aurich (Ostfriesland)

Bij de voorplaat en op de achterkant

Idee en uitvoering Antonia Veldhuis

Bovenste rij voorplaat:

- Meindert Flikkema met een kameraad, foto Netty van der Deen-Flikkema.
- Hindrik van der Laan (1927-1995) en Eilko van der Laan (1889-1974), vader en grootvader van Eilko van der Laan.

Middelste rij:

- Anje Eilkes Ritsema (1843-1937), foto Netty van der Deen-Flikkema.
- Anje Garbrants Meeter-Bolhuis (1799-1894), zuster van de betovergrootvader van Kineke Beintema-Meijer.
- Liefina Warner Kleininga (1825-1900) en Jan Keimpe Schut (1823-1872), overgrootouders van Tjakke Berg.

Onderste rij:

- Bouwina Beintema (1917-2006) en Douwe Sijbren Veldhuis (1917-1971), ouders van Antonia Veldhuis.
- Wietze Sikkema (1840-1921), oudoom van Dick Sybenga.

Op de achterkant:

- Egbert Jakob de Vries (1909-1997) met ouders Tamme Egberts de Vries (1871-1941) en Hendrikje Klaas Gorter (1876-1946) en zus Geessien Maria de Vries (1907-1995), vader, grootouders en tante van Hans de Vries.

Bestuur van de afd. Groningen

• Voorzitter (en afgevaardigde)

G. Zuidema
Zilverlaan 30
9743 RK Groningen
050 – 577 63 63
voorzitter@ groningen.ngv.nl

• Vice-voorzitter en penningmeester

H. Boels
Stadsweg 47
9791 KA Ten Boer
050 – 302 32 07
penningmeester@ groningen.ngv.nl

• Secretaris (web-coördinator en plv. afgevaardigde)

E.F. van der Laan
Mudaheerd 102
9737 XD Groningen
050 – 525 76 10
secretaris@ groningen.ngv.nl

• Bestuurslid (PR)

J.A.P. Waterborg
Vijverweide 27
9791 EA Ten Boer
050 – 302 12 94
pr@ groningen.ngv.nl

Redactie Roots@Groningen

redactie@ groningen.ngv.nl

H.J.E. Hartog
Snelliusstraat 28
9727 JN Groningen
050 – 525 33 33

K. Niemeijer
Boerhoorn 56
9841 HZ Vries
0592 – 54 22 62

J.A.P. Waterborg
Vijverweide 27
9791 EA Ten Boer
050 – 302 12 94

Contactdienst (CALs)

T.K.J. Wagenaar
Spiegelstraat 103
9721 JT Groningen
050 – 526 67 01
cals@ groningen.ngv.nl

Afdelingswebsite: <http://groningen.ngv.nl>

Knipseldienst zie oproep pagina 8

J.J.T. Wagenaar
Spiegelstraat 103
9721 JT Groningen
050 – 526 67 01
webmaster@ groningen.ngv.nl

F. Renssen
Hoofdweg 396
9765 CT Paterswolde
050 – 364 16 10
knipseldienst@ groningen.ngv.nl

Kinnen wie joe helpen?		Computer algemeen	Contactdienst	Genealogie beginners	Genealogie gevorderden	HazaData	Heraldiek	Internet	Kadaster	Militairen (Staats leger)	NGV algemeen	Notarieel	ProGen
J.W.H. van Campen	050 – 501 82 14			✓	✓					✓			
Ir. A. Daae	050 – 309 22 93						✓						
H.J.E. Hartog	050 – 525 33 33			✓	✓						✓		
G.W. Kuijk	050 – 403 15 97					✓			✓			✓	
M.J. de Lange	058 – 280 24 85			✓	✓	✓					✓		
P. Molema	079 – 342 36 80	✓				✓		✓					
R.O. Roffel	050 – 577 04 01					✓							
A. Veldhuis	0511 – 47 58 98			✓	✓			✓					
T.K.J. Wagenaar	050 – 526 67 01		✓							✓			✓

TNT Post

Port betaald

Port payé

Pays-Bas

**GEMEENTELIJK INDELING 1811-1829
EN REGIO-INDELING**

ISSN-nummer: 1380-7277

Roots@Groningen

Indien onbestelbaar: Eilko van der Laan, Mudaheerd 102,
9737 XD Groningen